

TRIBUNA CURIERUL UCRAINEAN

Luptați și veți învinge!

M. Shevchenko

Serie nouă, nr. 379-380 / martie 2019

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Opera lui Taras Șevcenko reprezintă un moment de primă importanță al dezvoltării literaturii și limbii poetice ucrainene și oglindește – atât prin ceea ce a publicat poetul, cât și prin poeziile și prin alte lucrări tipărite – efortul de a perfecționa, moderniza și îmbogăți mijloacele de exprimare literară, cerute de nevoile comunicării. În laboratorul poetic șevcenkian, în miile de pagini ale operei lui Șevcenko, limba ucraineană a fost supusă unei noi prelucrări. Istoria, folclorul, limba – creații ale poporului ucrainean – erau sursele fundamentale ale progresului artei literare a poetului. El a adus în limbajul poetic al epocii un suflu nou. În versurile

acestea nu alterau sistemul. Niciun scriitor ucrainean n-a manifestat un interes mai adânc și mai constant pentru limba documentelor și a cărților vechi ca Șevcenko. Conținutul și limba textelor vechi erau un izvor întăritor pentru sentimentul tradiției istorice, atât de puternic în poet. Legătura lui cu trecutul, cu scrierile vechi este redată prin cuvintele: *bulava* „ghioagă“, *bunciuky* „tuiuri“, *kleinody* „tribute ale puterii“, *cervoni jupany* „jupane roșii“, *hetman* „hatman“, *kozațtvo* „căzăcime“ ș.a.

În opera sa poetică, Șevcenko a valorificat folclorul pe care l-a cules din toate ținuturile ucrainene.

Taras Șevcenko și limba ucraineană literară

sale, limba ucraineană a căpătat o viață nouă, o forță de plasticizare neobișnuită.

În fiecare an, în luna martie, ucrainenii din România, ca și ucrainenii de pretutindeni, aduc omagiul lor celui mai mare poet ucrainean, fondator al limbii ucrainene literare noi. Formarea limbii literare noi a început la sfârșitul secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea ca urmare a trezirii conștiinței naționale în rândul intelectualității ucrainene, creșterii interesului ei față de studierea originilor istorice și folclorice și atenției acordate limbii populare. Cei mai activi participanți ai procesului de creare a limbii ucrainene literare pe baza limbii populare au fost I. Kotlearevskyi, H. Kvitka-Osnovianenko, I. Metlynskyi, L. Borovykovskyi, Ie. Hrebinka și alții. Taras Șevcenko este cel care a desăvârșit crearea limbii ucrainene literare. Opera sa este caracterizată prin două particularități principale: orientarea spre poporul ucrainean în întregul său, spre întreg cuprinsul Ucrainei și dorința de a coagula poporul în jurul unor idealuri sociale importante ca antiobăgia, orânduirea democratică și conștiința națională.

Poetul Șevcenko a cercetat limba în toate regiunile locuite de ucraineni, eliminând prisosul și reținând ceea ce era util, obișnuit în comunicarea dintre oameni. Mici diferențieri existau și la el, dar

nene. Sursa tezaurului folcloric poate fi exemplificată prin următoarele cuvinte: *starosty* „pețitori“, *rușnyky* „ștergare“, *molodi* „miri“, *drușky* „druște“ ș.a.

Un loc special în lexicul lui Șevcenko l-au ocupat cuvintele slave bisericești care dădeau varietate stilului. De asemenea, la temelia modernizării și îmbogățirii limbii și literaturii ucrainene au stat cuvintele abstracte cum ar fi: *laska* „mângâiere“, *șcerost* „sinceritate“, *nudha* „tristețe“, *radost* „bucurie“ ș.a.

În sfârșit, Șevcenko a introdus lexicul de cultură generală în limba ucraineană literară reprezentată de el însuși. Fiind și pictor, în epistolele sale, de pildă, este amplu reprezentată terminologia legată de pictură și gravură: *albom* „album“, *alebastr* „alabastru“, *farba* „vopsea“, *oliia* „ulei“, *barelief* „basorelief“ ș.a.

Așadar, Taras Șevcenko a contribuit mult, prin munca lui artistică, la completarea și precizarea vocabularului, la fixarea normei și la modernizarea stilurilor, mai ales într-o epocă de frământări și căutări. El a fost adesea apropiat, prin rolul deosebit pe care l-a jucat în cultura ucraineană, de A. Mickiewicz, A. Pușkin, M. Eminescu, S. Petöfi.

Ion ROBCIUC

Taras Șevcenko

Testamentul

De-oi muri, îmi vreau mormântul
Pe-o movilă lină
Din nemărginita stepă-n
Dulcea-mi Ucraină.
Ca să văd, s-aud în taină
Lanu-ntins cum crește
Și, zbatându-se-ntre maluri,
Niprul cum vuieste.
Cum va duce din Ucraina
Către-albastra mare
Sângele vrăjmaș... atunci eu
Voi lăsa-n uitare
Și câmpiile și munții
Și-mi voi duce plânsul
Către Dumnezeu... căci altfel
Eu nu cred într-însul.
Mă-ngropați, porniți și rupeți
Lanțurile toate
Și stropiți cu sânge dușman
Sfânta libertate.
Și 'ntr-o altă casă, mare,
Nouă, dezrobită,
Pomeniți-mă cu-o vorbă
Bună, liniștită.

Traducere de Ion COZMEI

Cu prilejul zilelor de primăvară, 1 și 8 Martie, colectivul redacțional al revistei urează voie bună, bucurie și sănătate corespondentelor și cititoarelor noastre.

Din agenda deputatului UUR

Putem numi primele săptămâni ale actualei sesiuni a Parlamentului drept perioada crizei bugetului. Altercațiile pe această temă dintre principalele instituții ale statului au mobilizat excesiv energiile clasei politice și i-au măcinat timpul. Deputatul UUR a făcut tot ceea ce i-a stat în putință să nu alimenteze scandalurile și să contribuie prin discuții și atitudini echilibrate la revenirea în normalitate. Județele, orașele, comunele așteptau implementarea Bugetului de stat și orice tergiversare, indiferent de pretext, se făcea pe seama așteptărilor populației.

Distinct de aceste preocupări conjuncturale, domnul deputat Nicolae Miroslov Petrețchi a menținut ritmul de acum știut al intervențiilor sale de la tribuna Parlamentului, din care spicuim pentru cititorii publicației noastre.

ÎN APĂRAREA LIMBII MATERNE

Cu prilejul Zile Internaționale a Limbii Materne, deputatul UUR a expus în aula Camerei Deputaților următoarea declarație politică:

„Ne-am obișnuit ca această zi să fie marcată prin alocuțiuni și momente festive, însă trebuie ca tocmai acum să efectuăm o analiză a perspectivelor concrete în ceea ce privește încurajarea diversității lingvistice.

Cunoaștem faptul că limba maternă este cel mai puternic instrument de conservare și dezvoltare a patrimoniului unei națiuni.

Diversitatea lingvistică reprezintă, fără nicio îndoială, un lucru prețios și, drept urmare, cultivarea limbii materne rămâne un element încurajat în Europa. Ca dovadă, aproape toate reuniunile organizate la Bruxelles și la Strasbourg îngăduie folosirea limbii materne atât în plenul adunării ori în ședințele comisiilor parlamentare, cât și în cele ale grupurilor politice.

România este un exemplu elocvent în ceea ce privește conservarea și promovarea limbii materne. Tot mai multe state, urmând modelul românesc, aduc reglementările legislative din domeniul protecției drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale în concordanță cu standardele europene și exprimă voința de a îmbunătăți transpunerea acestora în practică.

Din păcate, mai apar zvâcniri ale unor aventurieri care, prin răstălmăciri, politici populiste, completate cu tendințe clare de încălcare a unor drepturi ce contravin spiritului european, încearcă să inducă o competiție de rele practici. Trebuie să știm să facem distincție între cazurile izolate și politica statală, monitorizând implementarea prevederilor Convenției-cadru privind protecția minorităților naționale, respectiv, a Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare.

De aceea, este foarte important ca în instituțiile fundamentale capabile să conserve limba

maternă, să existe o continuitate, astfel încât minoritățile să se bucure de drepturile lor în conformitate cu exigențele și prevederile europene“.

INDICATOARELE BILINGVE

În virtutea aceleiași preocupări perseverente de conservare a identității noastre etnice s-a înscris și întrebarea adresată Ministrului Afacerilor Interne privind tăblițele bilingve de la intrarea în localitățile cu populație ucraineană semnificativă. Despre acest demers parlamentar cititorii noștri au fost informați în ediția din luna ianuarie a „Curierului ucrainean“ (nr.375-376).

Între timp, domnul deputat Petrețchi a primit răspunsul doamnei ministru Carmen Daniela Dan din care spicuim:

„Aspectele prezentate de dumneavoastră au fost supuse atenției prefectului județului Maramureș care a precizat faptul că, în urma verificărilor efectuate la nivelul localităților traversate de DN18, a fost identificat un singur caz de natura celui la care faceți referire în întrebare, respectiv, cel al comunei Rona de Sus.

De asemenea, prefectul județului Maramureș a comunicat faptul că va solicita autorităților administrației publice locale în cauză întreprinderea demersurilor necesare în vederea remedierii neregulii semnalate, urmând ca, în caz de neconformare, să fie aplicate sancțiuni contravenționale în conformitate cu prevederile legale în vigoare“.

Am solicitat părerea domnului deputat Nicolae Miroslov Petrețchi asupra acestui răspuns, care ne-a precizat: **Este un pas înainte, în special prin aceea că se recunoaște și se reafirmă dreptul respectiv. Odată cu practica înlocuirii tăblițelor indicatoare pe motivul adoptării unui model general european, se răspândește în mod spontan și opinia eronată că prevederile legii ar fi căzut în desuetudine. Iată-le reafirmate sub semnătura autorizată a ministrului de interne. Rămâne deschisă problema de a se verifica dacă nu se află în aceeași situație și alte localități. Voi face apel la liderii locali ai UUR să verifice structura etnică a comunelor despre care s-ar putea ca estimările Prefecturii Maramureș să fie inexacte.**

DIN NOU DESPRE TRENURILE LOCALE

După cum își amintesc cititorii, probabil, anul trecut domnul Nicolae Miroslov Petrețchi a făcut un demers încununat de succes privind transportul feroviar în zona Radna din județul Timiș. Deputatul UUR a fost sesizat de alegători că același tip de dificultăți recidivează în zona de nord a țării, în care trăiește și populație ucraineană. În consecință, a adresat și noului ministru al Transporturilor, domnul Alexandru Răzvan Cuc, o întrebare oficială, din care reproducem: „Spre uimirea cetățenilor din Maramureș (în care trăiesc numeroși etnici ucraineni) circulația pe importanta magistrală feroviară care leagă locuitorii acestei zone de restul țării se desfășoară cu dificultate. În zonă nu există alte mijloace publice de transport în comun, deși elevii și oamenii din localitățile Bistra, Petrova, Leordina, Vișeu de Jos, Ruscova, Repedea, Poienile de sub Munte, Borșa, Moisei, Lunca la Tisa sunt nevoiți să se deplaseze, zilnic, la unitățile de învățământ și locurile de muncă, uneori, pe distanțe de aproape 60 de km.

Am să vă prezint câteva exemple:

Trenul 4656 pe ruta Sighetu Marmației – Salva – Cluj-Napoca, Timișoara și București circulă doar 6 zile pe săptămână, staționând în stația Vișeu de Jos peste 3 ore.

Trenul 1838 care circulă pe ruta Timișoara – Iași are în compunere un vagon care se atașează în stația Dej Călători la trenul 4133 (tren care circulă pe ruta Dej Călători – Sighetu Marmației). Din cauza întârzierii aproape zilnice a trenului 1838, trenul 4133 întârzie și el la sosirea în stația din Sighetu Marmației, ajungând după ora 8:00 (menționăm faptul că trenul 4133 este un tren de navetă pentru elevi și muncitori).

Atașez memoriul adresat Ministerului pe care îl coordonați, iscălit de primarii a 9 localități în care populația e nemulțumită de noul mers al trenurilor“.

ÎN RESPECTUL FEMEILOR UCRAINESE

Cu prilejul zilei de 8 Martie, Ziua Internațională a Femeii, deputatul UUR Nicolae Miroslov Petrețchi a expus de la tribuna Parlamentului României următoarea declarație politică: „În România femeile au devenit din ce în ce mai implicate în viața profesională, dorind și drepturi și recompense egale cu cele ale bărbaților, însă, de foarte multe ori, ele sunt puse în fața situațiilor în care trebuie să-și organizeze timpul, astfel încât să poată îndeplini și rolul de soție/mamă și cel de femeie de carieră. Unele dintre femei se confruntă cu probleme precum violențele domestice, diversele probleme sociale, nerespectarea drepturilor omului sau inegalitatea de gen.

Conform unui studiu publicat de Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, în ultimii 10 ani, în România numărul de cazuri din categoria celor menționate fluctuează, ceea ce ne demonstrează că strategia de combatere a acestor neajunsuri trebuie regândită pentru găsirea unor soluții reale.

Uniunea Ucrainenilor din România, analizând aceste situații, și-a concentrat activitatea, astfel încât femeile ucrainence să contribuie semnificativ la promovarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a persoanelor aparținând minorității ucrainene.

Implicarea femeilor din UUR poate fi observată pe toate planurile, ele ocupând funcții de conducere și administrative atât la nivel central, cât și la cel județean și local, contribuind la buna desfășurare a acestora.

În plan cultural, femeile din organizația noastră coordonează numeroase ansambluri artistice, grupuri vocal-instrumentale, corale, trupe de teatru, participând la festivaluri naționale și internaționale, concerte, tabere, conferințe și simpozioane cu caracter interetnic, în întâlniri cu femeile ucrainene din diasporă, târguri ale meșterilor populari, expoziții multiculturale.

Foarte importantă este implicarea semnificativă a femeilor în acțiunile educativ-sociale, de dezvoltare a învățământului în limba ucraineană maternă și implicarea în acțiuni umanitare, care privesc familiile cu diferite probleme sociale și materiale. Nu lipsesc nici activitățile legate de creațiile literare, presa scrisă, radio și televiziune sau cele care privesc întărirea raporturilor de colaborare româno-ucrainene“.

Observator

Comunicat

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

În ziua de 27 februarie 2019, la sediul central al UUR, a avut loc ședința de lucru a Prezidiului Executiv al UUR la care au participat toți cei 13 membri.

În deschiderea ședinței ordinare de lucru, a fost prezentată o informare în legătură cu stadiul desfășurării proceselor intentate împotriva UUR și măsurile întreprinse până în prezent pentru contracararea efectelor negative ale acțiunilor concertate de defăimare a activității UUR. În urma discuțiilor purtate, Prezidiul a adoptat, în forma finală, o declarație în legătură cu această situație.

În prima parte a lucrărilor ședinței, a fost analizat modul în care au fost utilizate de către filialele județene și, respectiv, de către comisiile UUR resursele bugetare alocate pentru luna ianuarie 2019, rezultând că activitatea financiar-contabilă și de evidență a bunurilor din patrimoniul UUR de la nivelul organizațiilor și al filialelor se desfășoară conform reglementărilor în vigoare și a deciziilor primite de la conducerea UUR prin organele financiar-contabile.

Lucrările ședinței au continuat cu prezentarea și discutarea devizelor estimative (22 devize) pentru activitățile planificate a se desfășura în luna martie 2019, conform Planului de acțiuni culturale aprobat de Consiliul UUR.

În principal, ele se referă la organizarea și desfășurarea unor acțiuni culturale privind sărbătorirea Zilei Internaționale a Femeii, comemorarea poetului național Taras Hryhorovyci Șevcenko la nivelul tuturor filialelor, desfășurarea olimpiade-

lor de limba și literatura ucraineană la nivel local și județean. Sumele solicitate pentru aceste acțiuni s-au înscris în limitele planificate inițial, fiind aprobate de către Prezidiu în totalitate, în unele situații justificate cu suplimentări de fonduri și în baza unor economii realizate din organizarea și desfășurarea altor acțiuni în perioada anterioară.

În continuarea lucrărilor au fost analizate și aprobate un număr de 36 referate de necesitate prin care se solicita alocarea unor sume de bani pentru achiziția unor obiecte de mobilier, piese de schimb, revizii și polițe de asigurare pentru autoturismele UUR, servicii în folosul UUR, realizarea unor materiale de promovare a filialelor, cheltuieli gospodărești, deplasări pentru a participa la diverse acțiuni și prelungirea unor contracte de muncă, demararea procedurilor pentru găsirea sediilor pentru organizații din cadrul filialei Suceava etc., care se înscriu în limitele fondurilor existente ale bugetului aprobat și ale legislației în vigoare. O parte dintre referatele de necesitate (unele dintre ele nefiind întocmite potrivit reglementărilor în vigoare, iar altele necesită unele precizări în plus) urmează să fie analizate și discutate la următoarea ședință a Consiliului.

Potrivit unei bune practici statornicite în activitatea conducerii UUR, dl Nicolae Miroslov Petrețchi a prezentat activitățile desfășurate în calitate de deputat în perioada de la ultima ședință de lucru a Prezidiului și până în prezent. Probleme în detaliu vor fi prezentate într-un material separat ce se va publica în periodicele UUR.

La ultimul punct al ordinii de zi, au fost analizate o serie de invitații primite din partea partenerilor din țară și, respectiv, din Ucraina pentru a participa la acțiuni culturale, reuniuni, consfătuiri, trimiterea de observatori la alegerile din Ucraina etc., care au fost analizate stabilindu-se măsuri concrete și condițiile de participare. În cadrul aceluiași punct al ordinii de zi, președinții de filiale au prezentat propuneri pentru îmbunătățirea activității UUR, care vor fi luate în considerare în activitatea de viitor.

La încheierea lucrărilor ședinței, Prezidiul Executiv a adoptat hotărâri și decizii pentru fiecare dintre măsurile votate, acestea fiind semnate de către membrii acestuia.

***

În ziua a doua, membrii Prezidiului și alți președinți de filiale, împreună cu o delegație din partea Ucrainei în frunte cu prim-viceprim-ministrul domnul Stepan Kubiv și domnul Oleksandr Bankov, ambasadorul Ucrainei în România, au participat la depunerea de flori la monumentul poetului național ucrainean Taras Șevcenko din Parcul Herestrău. La acțiune a luat parte și un însemnat număr de copii din Ucraina, care au recitat poezii și au intonat cântece ucrainene. După depunerea de flori, membrii delegației UUR au participat la o întâlnire de lucru cu domnul prim-viceprim-ministru al Ucrainei și domnul Oleksandr Bankov la care domnul Stepan Kubiv și domnul deputat Nicolae Miroslov Petrețchi au rostit alocuțiuni, urmate de o serie de întrebări din partea membrilor delegației UUR și răspunsuri din partea domnului prim-viceprim-ministru al Ucrainei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și în locația ce vor fi comunicate în timp util filialelor.

*Material realizat de vicepreședintele UUR
Victor HRIHORCIUC*

Radio Timișoara, emisiunea în limba ucraineană

5 septembrie 1998, ziua când pentru prima dată pe unde radio, 630 KHZ Radio Timișoara, s-a auzit în Banat muzica ucraineană, îndrăgită nu numai de ucraineni, precum și diverse informații tot în limba noastră melodioasă. Dar această emisiune s-a născut datorită faptului că persoane importante din conducerea Uniunii Ucrainenilor din România din acea vreme, și anume dl Iura Semeniuc, președintele UUR din Banat, împreună cu președintele UUR Timiș, Ștefan Buciuța și președintele UUR Caraș-Severin, Ivan Liber, însoțiți, uneori, și de preotul Ilie Albiciuc din Lugoj, au făcut nenumărate drumuri la Studioul Teritorial Radio Timișoara pentru a înființa această emisiune. Și iată că efortul lor nu a fost în zadar și în data de 5 septembrie 1998, la ora 18:00, au răsunat pentru prima oară pe unde radio acordurile cunoscutei melodii populare ucrainene din Banat „В саду, садочку”. Realizatorii primei emisiuni au fost Simona și Ivan Liber (tată și fiică).

Îmi amintesc și acum emoțiile din glasurile noastre din acea oră de emisie. Fiind novice în ale radioului, munca fizică (fonotecarea materialelor și aranjarea emisiunii) a făcut-o colegul meu de la secția sârbă, Mile Putnic, care a rupt din timpul lui și m-a învățat foarte multe lucruri necesare în realizarea unei emisiuni.

În primii ani, emisiunea se difuza o singură dată pe lună (prima duminică), dar pentru acea oră mergeam aproape zilnic la Radio pentru a învăța. Fonotecarea materialelor era o adevărată „artă”. Taierea și lipirea benzii magnetice a durat câțiva ani buni, până la apariția fonotecării digi-

tale, unde am fost autodidact.

De-a lungul multor ani de activitate, am avut un foarte bun prieten și aliat în persoana regretatului domn Miomir (Mile) Todorov, șeful redacției de limba sârbă, dar și membru în Consiliul de Administrație al SRR, care ne-a sprijinit foarte mult în mărirea spațiului de emisie, drept urmare a sfaturilor dumnealui s-a dublat spațiul de emisie după câțiva ani (5). Astfel, emisiunea în limba ucraineană la Radio Timișoara se putea auzi în prima și a treia duminică din lună, iar după alți cinci ani în fiecare duminică o oră de emisie, așa cum este și acum. Munca nu este ușoară, dar e frumoasă. Ar fi de mare ajutor în realizarea acestor emisiuni un corespondent în fiecare comunitate mai mare, care să ne facă cunoscut fapte, acțiuni, personalități etc. Muzica din cadrul emisiunii, care predomină, este, zic eu, pe toate gusturile. Ba chiar îmi spuneau câteva persoane, care nu sunt de etnie ucraineană, dar de proveniență slavă, că ascultă emisiunile noastre pentru că le place muzica și pot înțelege chiar și ce se vorbește. Am avut și muzică la cerere, informații generale din Ucraina, înregistrări ale evenimentelor culturale, atunci când acestea au fost anunțate din timp, interviuri, intervenții telefonice etc. Aștept în continuare sugestiile ascultătorilor noștri pe adresa Radio Timișoara pentru emisiunea în limba ucraineană, realizator Simona Liber-Lăncrănjă, str. Pestalozzi nr.14A sau pe adresa de email simonaliber@yahoo.com.

Simona LIBER-LĂNCRĂNJAN

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@gmail.com

Redactor-șef:

Ion Robciuc

Redactor:

Kolea Kureliuk

Tehnoredactare:

Ștefania Ganciu

Tiparul executat la

Tipografia

„S.C. SMART

ORGANIZATION SRL“

ISSN 1223-5210

Consolidarea organizatorică și funcțională a Uniunii Ucrainenilor din România, prestigiul ei crescând, relațiile cu întreaga societate civilă și cu instituțiile statului, realități evidente pentru orice om de bună-credință stârnesc tot mai mult furia puținilor noștri adversari, cunoscuți sau necunoscuți.

În mod regretabil pentru adevăr, onoare, climat sociomoral firesc, autorii atacurilor recurg la mijloace din ce în ce mai josnice, la metode din ce în ce mai murdare, la modalități din ce în ce mai toxice. Trist este pentru noi, ca fii ai unei națiuni mândre, dar și mult încercate în istorie, că indivizii care comit asemenea atacuri terfelesc mândria de a fi ucrainean și încearcă să distrugă capacitatea noastră de a ne exercita drepturile și libertățile pe care le avem într-un stat democratic.

Disperarea noilor atacuri și caracterul lor tot mai murdar survin după eșecul indivizilor în cauză de a submina juridic stabilitatea și continuitatea Uniunii, ca și după eșecul penibil al respectivilor de a crea o organizație paralelă semnificativă. Ei încearcă unghiuri noi de atac, recurgând la denunțuri calomnioase, memorii aberante, colportări stupefiante prin lipsa lor de scrupule. Tupeul a depășit sfera imoralității intrând în spațiul inconștienței. Călare pe minciuni, răstălmăciri, plastografii, aceștia împoacă, împoacă și împoacă, doar-doar va rămâne ceva, doar-doar se vor găsi naivi să-i creadă.

Conducerea UUR îi asigură pe toți membrii și simpatizanții că respectivele colportări nu sunt decât fructe ale urii și ale minciunii. UUR funcționează legal, conducerea ei este legitimă,

CINE DEFĂIMEAZĂ UUR?

inadvertențele de ordin formal nu au afectat continuitatea funcționării Uniunii și încep să aparțină trecutului, mandatul deputatului este legitim și de neclintit. Conducerea Uniunii contează pe faptul că niciun om cu mintea întregă și cu conștiință elementară nu poate da crezare elucubrațiilor vehiculate, oricât de viclan ar fi ticluite.

Trebuie, totuși, să fim vigilenți la posibile dedesubturi ale acestor calomnii. Ele au devenit prea insistente ca să se hrănească numai din fierbințelile unei singure minți și din rapacitatea unui singur individ. Realitatea zilnică scoate la iveală pe fiecare meridian că lumea contemporană e grav intoxicată cu minciuni, falsuri, răstălmăciri, jocuri oculte. Acestea au căpătat denumirea pompoasă de război hibrid. Accesul liber la informație a fost năpădit de fenomenul fake news. Accesul liber la justiție devine o poartă a șicanelor. Toate acestea intră în arsenalul marilor confruntări, inclusiv al celor de natură geopolitică.

UUR înseamnă mult, aproape totul pentru exercitarea drepturilor fundamentale ale ucrainenilor din România, dar poate părea neînsemnată la scara jocurilor statale, regionale sau geopolitice. Și totuși, când conflictele se acutizează, orice piesă și orice poziție poate căpăta o semnificație strategică.

Cu luciditate și calm, nu putem ignora că traversăm o perioadă în care patria originară e antrenată într-un conflict militar prelungit cu reverberații globale, că în Ucraina se încinge lupta electorală, că relațiile interstatale dintre țara ai cărei cetățeni suntem și țara de origine nu traversează cea mai senină perioadă. Noi ne vedem de menirea noastră cinstită și respectabilă. Dar oare câți beligeranți nu ar fi interesați să-și subordoneze organizația noastră prin indivizi fără scupule, tocmai cu scopul înfeudării ei și al implicării în jocuri care ne sunt și trebuie să ne rămână străine?!

Prezidiul UUR asigură întreaga comunitate a ucrainenilor din România de consecvența și corectitudinea activității sale, de tăria și legitimitatea de a o reprezenta. Presiuni juridice au existat și vor mai exista, ele atestă că nu cedăm compromisurilor. Când va fi cu adevărat cazul, vom reacționa și pe căile legale. Prioritar este să monitorizăm cu atenție atacurile de orice fel, pe autorii lor, să ne conturăm cât mai precis care sunt păpușarii din umbră și să rămânem corecți și activi atât ca ucraineni, cât și ca locuitori și cetățeni ai României.

**PREZIDIUL UNIUNII UCRAINENILOR
DIN ROMÂNIA**

Cum ne pregătim pentru Paști

Învierea Domnului, cea mai importantă sărbătoare creștină, cu reverberații pancosmice, este pregătită de Biserică, pe o perioadă considerabilă de timp, cu o atenție specială. Sigur, nu ne vom referi în cele ce urmează la mielul de Paști, cu toate celelalte bunătați de la masa pascală (chiar dacă și ele își au rostul lor, primind binecuvântare specială în biserică), ci ne vom opri asupra pregătirii spirituale, atât de necesare, mai ales astăzi, în contextul vieții tot mai tumultuoase.

O mare parte a credincioșilor se va rezuma la pregătirea din Săptămâna Patimilor, o altă parte de enoriași mai râvnitori va extinde această pregătire la întreaga perioadă a postului. Biserica, însă, prin cultul său începe pregătirea pascală cu trei săptămâni înaintea postului, oferindu-ne o imagine mai amplă cu privire la post. Întrucât majoritatea creștinilor se limitează la a aprecia postul doar ca abținere de la anumite mâncăruri sau plăceri, vom căuta sprijin la cele patru duminici premergătoare postului unde ni se înfățișează adevărata complexitate a acestuia.

Astfel, în *Duminica vameșului și a fariseului* este subliniată importanța rugăciunii în devenirea duhovnicească. Comparația între pseudorugăciunea fariseului, plină de aroganță și dispreț față de semenii și rugăciunea smerită a vameșului scoate în evidență necesitatea îmbinării armonioase a celor două ținte: iubirea lui Dumnezeu și a apropiatului în duhul smereniei.

Duminica fiului risipitor prezintă, pe de o parte, pericolul înstrăinării de Dumnezeu și al

deprecierii umanului din noi, iar pe de altă parte, sublimul pocăinței, etapele acesteia și reșezarea în dragostea divină.

Duminica înfricoșătoarei judecăți scoate în evidență importanța iubirii milostive față de semenii în drumul către viața veșnică. Orice faptă de milostenie apare, în imaginea pildei, ca intrând în contul Judecătorului: „... întrucât ați făcut

unuia din acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut“ (Matei 25, 40).

În fine, duminica premergătoare începerii postului ne oferă și aspecte ale postului ca înfrânare și importanța acesteia în procesul urcușului spiritual.

Cu alte cuvinte, înainte de începerea postului Paștilor, Biserica ne învață că postul nu este un

simplu act de abținere, ci un complex mult mai vast, ce presupune o stare generală, care cuprinde, în egală măsură, intensificarea relației noastre cu Dumnezeu prin rugăciune, apropierea de semenii prin înlocuirea în viața noastră a egoismului, aroganței, autosuficienței cu dragostea milostivă și, nu în ultimul rând, înfrânarea unor porniri trupești pentru a permite creșterea spirituală. Dacă anumiți credincioși, din motive obiective (boală, graviditate, alăptat pruncul...), nu sunt în măsură să respecte toate rigorile postului ca înfrânare, pot totuși să intensifice celelalte elemente ale postului, pentru ca în felul acesta să intre în atmosfera acestuia cu folos duhovnicesc.

În imaginea din *pilda fiului risipitor* tânărul decăzut conștientizează la un moment dat starea deplorabilă în care a ajuns și decide să se întoarcă la tatăl său. O face cu smerenie (unde este aroganța de la plecare?), iar tatăl îi iese înainte și nu numai că-l reprimește, dar îl și reșază în starea de filiație („puneți înel în dreapta lui...“). Noi oamenii, indiferent de starea socială, materială, intelectuală, vrând-nevrând, prin păcatele noastre ne îndepărtăm mai repede sau mai lent de Tatăl. Perioada postului ne oferă posibilitatea de a reveni la dragostea Lui. Și de aceea în această perioadă avem nevoie de o introspecție corectă și sinceră a stării noastre spirituale, de o conștientizare a acesteia. Corolarul întregului efort spiritual al postului este pentru fiecare creștin momentul întâlnirii cu Tatăl în Taina spovedaniei, a mărturisirii, având convingerea că El ne va întâmpina și ne va reșeza în dragostea Sa.

**Pr. dr. Dumitru COLOTELO,
Parohia Ortodoxă Ucraineană București**

La Iași a venit primăvara!

Ziua Internațională a Femeii – 8 martie, este considerată, de mult timp, ca începutul oficial al primăverii. În această zi, pe străzile tuturor orașelor, de dimineață și până seara târziu vezi o „mare“ de flori multicolore, diverse ca mărime și formă, în așteptarea cumpărătorilor, care în marea lor majoritate, sunt bărbații. Această sărbătoare luminoasă de primăvară ne amintește încă o dată despre ce e mai frumos și mai prețios în viața noastră, dragostea, sinceritatea și loialitatea. Nu-i așa că e minunat să fii femeie în ziua de 8 Martie, când ți se dăruiesc o mulțime de flori, ai parte de multă pasiune, dragoste, primești mici atenții și multe alte surprize frumoase te așteaptă. Ziua Femeii este sărbătoarea dragostei, a frumuseții și a primăverii, și este dedicată tuturor femeilor din lume. Soțiile noastre, am putea spune fără să greșim, sunt „reginele“ noastre, ele au grijă de soții

lor, dar își protejează și copiii cu grijă și mult devotament. Într-o lucrare de cercetare științifică, pe care am citit-o nu demult, se menționa faptul că, dacă noi bărbații am încerca să scutim pe soțiile noastre timp de o lună de toate treburile pe care le fac, în afara serviciului, atunci ar trebui să plătim diferitelor companii angajate pentru a le îndeplini circa 3.000 de dolari pe lună. În această zi de sărbătoare, toți bărbații se întrec în a arăta cât de mult le prețuiesc și se adresează cu „vă mulțumesc!“ mai la tot pasul. În această zi specială, a devenit deja o regulă ca femeile să fie răsfățate. Mă întreb de ce numai în această zi? Că doar ele sunt atât de valoroase pentru noi bărbații, lună de lună, zi de zi și ceas de ceas! Dar asta e o altă problemă și e foarte diferită de la caz la caz. Ziua Internațională a Femeii mai este asociată cu primele raze ale soarelui, cu primăvara, dragostea, și multe, multe emoții pozitive. În această zi, bărbații și femeile oferă flori, felicitări, dulciuri și alte cadouri persoanelor iubite, mamelor, bunicilor,

surorilor, fiicelor etc.

La data de 10 martie, mica, dar inimoasa „familie“ a filialei Iași, colaboratori și prieteni cei mai apropiați, au sărbătorit Ziua Femeii într-o bună dispoziție și o atmosferă caldă de adevărată sărbătoare. Programul de divertisment prezentat cu această ocazie a dăruit tuturor invitaților de onoare, membrilor organizației noastre și studenților, o stare de spirit înnoitor de primăvară, multe zâmbete și optimism.

Pentru a face această sărbătoare de primăvară și mai plăcută, Comitetul filialei Iași a pregătit pentru doamnele și domnișoarele organizației noastre, câteva momente interesante: astfel în zilele 8 și 9 martie, în incinta filialei a fost organizată o expoziție de carte (întrucât am sărbătorit, în același timp și Ziua internațională a scriitorilor) a scriitorilor ucraineni din țară și din Ucraina, sub sloganul „Oadă pentru scriitori“ și „Cuvântul va salva lumea“; iar la 10 martie, într-o locație deosebit de primitoare și aranjată de sărbătoare, cei prezenți au putut admira o expoziție de portrete ale celor mai apreciați și iubiți scriitor ucraineni, postere și felicitări dedicate momentului sărbătorit.

Președintele filialei, moderatorul acestui eveniment, în numele conducerii UUR și al Comitetului filialei Iași, a felicitat pe doamnele și domnișoarele, membre ale organizației noastre precum și pe invitatele de onoare cu ocazia sărbătorii de 8 Martie, transmițându-le multă sănătate, succes în muncă, fericire, multă iubire și bunăstare. A fost reamintit, de asemenea, istoricul acestei sărbători care este legat de dorința femeilor de a fi egale în drepturi cu bărbații, fiind prezentate și exemple de recorduri înregistrate de acestea.

Este posibil să ne imaginăm astăzi vreo profesie fără femei? La urma urmei, ele au puterea de a cuceri orizonturile, care până nu demult erau considerate ca fiind rezervate numai bărbaților. La finalul alocuțiunii, președintele filialei a prezentat câteva lucruri inedite, aforisme și citate despre femei, rostite de personalități celebre de-a lungul timpului, încheind cu poezia poetului Mihai Traista „De ziua mamei, fără mamă“, care, în câteva rânduri a generat suspine adânci din partea asistenței și chiar lacrimi. Cu multă bucurie,

au întâmpinat-o participanții la eveniment pe doamna profesoară Otilia Zaharov de la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă“, o prezență constantă la marea parte a acțiunilor noastre, care cu măiestrie și dăruire emoțională a interpretat câteva melodii îndrăgite (chitară și voce) răsplătite cu îndelungi aplauze din partea invitaților.

Cu o stare de spirit tonică, participanții la eveniment s-au despărțit cu greu de atmosfera creată, mulțumind organizatorilor pentru această sărbătoare.

Această atmosferă de sărbătoare a fost completată cu iubire și recunoștință față de cele care ne înfrumusețează viața – reprezentantele sexului frumos, fiindu-le oferite flori și felicitări.

La mulți ani, stimatelor reprezentante ale sexului frumos, doamnelor și domnișoarelor, membre ale Uniunii Ucrainenilor din România și nu numai! Vă mulțumim pentru sprijinul acordat în organizarea și desfășurarea acțiunilor UUR și vă transmitem în numele Comitetului filialei Iași succese tot mai însemnate alături de noi, inspirație creativă, împlinirea viselor și planurilor dumneavoastră, sănătate, iubire și multe, multe alte primăveri fericite!

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR

Eveniment sărbătoresc în Organizația Municipală Baia Mare

Inițial, noi membri ai Organizației UUR Baia Mare ne-am propus să ne întâlnim în data de 8 Martie pentru a sărbători Ziua Internațională a Femeii și tot cu această ocazie să-l evocăm pe marele poet ucrainean Taras Șevcenko, care s-a născut la 9 martie 1814.

Din cauza faptului că majoritatea membrilor organizației și-au planificat alte acțiuni în această perioadă, fiind antrenați în activitățile societăților în care lucrează, am amânat întâlnirea noastră pentru data de 12 martie, după orele 16.

Marti, unii membri ai UUR doritori de socializare, ne-am adunat la sediul organizației unde fiecare dintre noi și-a expus preocupările avute de 8 Martie și apoi împreună ne-am uitat la foto-

grafii proiectate pe ecranul televizorului, care au fost realizate în anii anteriori cu ocazia sărbătoririi poetului Taras Șevcenko. Au fost expuse fotografiile din municipiile Satu Mare și Sighetu Marmăției, cu ocazia vizitelor efectuate de unii membri ai Organizației UUR Baia Mare la busturile poetului, existente în aceste orașe, cu care ocazie au avut loc manifestări culturale și depuneri de flori la aceste monumente.

Unii membri de etnie română, care au fost cursanți ai limbii ucrainene și au frecventat în anii trecuți orele în cadrul organizației noastre, au citit din lirica poetului Taras Șevcenko. Învățătoarea pensionară, doamna Laver Eudochia care a predat o perioadă limba ucraineană la

sediul organizației a avut ocazia să facă aprecieri asupra cunoștințelor obținute de foștii cursanți pe care i-a laudat.

Întâlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă de colegialitate și prietenie, pe fondul unei muzici ucrainene adecvate acestor evenimente.

Doamna Marusea Pricop ne-a făcut o surpriză plăcută, aducând flori de hârtie colorată (Origami), pe care le-a confecționat, prezentat și le-a dăruit fiecărui participant.

La sfârșit, președintele organizației i-a felicitat pe toți participanții și le-a mulțumit pentru prezență, iar femeilor le-a oferit câte un buchet de flori și o cutie de ciocolată.

Membrii UUR și-au propus să facă o deplasare la Monumentul Veteranilor de Război în luna mai, la Poienile de sub Munte și, totodată, ar dori ca împreună cu membrii UUR din Satu Mare să facă o călătorie la Kaniv și Kiev... pe urmele marelui Cobzar ucrainean Taras Șevcenko.

ing. Ștefan BUCIUTA

Să iubim și să păstrăm limba noastră maternă

*Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim
Altă limbă armonioasă
Ca ea nu găsim.*

Într-adevăr și limba ucraineană este dulce, frumoasă și melodică. Și avem datoria s-o păstrăm, să luptăm pentru ea. După cum a afirmat

prof. dr. Vasile Cureleac, noul director al Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției la deschiderea acțiunii culturale dedicate „Zilei Internaționale a Limbii Materne”, limba

ucraineană este a doua limbă dintre cele mai melodioase din lume, după limba italiană. Această manifestare a fost organizată în data de 2 martie 2019 de filiala Maramureș a UUR în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean din Maramureș.

La acțiunea organizată în cadrul Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” au luat parte reprezentanții UUR și IȘJ Maramureș, directorii școlilor în care se studiază limba ucraineană, învăță-

tori, profesori, părinți și elevi din toate localitățile ucrainene din Maramureș.

Acțiunea culturală a avut două părți. Prima parte a constat în vizitarea expoziției de lucru manual și desene amenajate într-o sală de clasă. După vizitarea expoziției, au vorbit dir. Vasile Cureleac și insp. Simona Malearciuc despre expoziție și despre importanța învățării limbii ucrainene. Prof. Miroslav Petrețchi a făcut o remarcă deosebită, faptul că în sală se găsesc trei generații de ucraineni. Prima generație sunt învățătorii pensionari, membrii corului „Vocile Ronei”, care au terminat Liceul Pedagogic Ucrainean din Sighet în anii '60; aceștia au învățat și educat multe generații de elevi. A doua generație sunt învățătorii care au terminat Liceul Pedagogic „T. Șevcenko” în anii '90-2000 și acum sunt învățători sau profesori de limba ucraineană și a treia generație sunt elevii ucraineni care învață

la Liceul Pedagogic Ucrainean sau în satele ucrainene. A fost un moment inedit, emoționant. Cred că și ceilalți colegi au simțit bucuria, emoția mare a acestei întâlniri.

A urmat spectacolul care a avut farmecul lui. În deschidere, deputatul Nicolae Miroslav Petrețchi a vorbit despre însemnătatea acestei zile, importanța învățării limbii ucrainene materne. În cuvântul său prof. dr. Vasile Cureleac și insp. Simona Malearciuc au relatat despre frumusețea, melodicitatea limbii ucrainene și au îndemnat elevii clasei a VIII-a să urmeze cu încredere Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”.

Și a venit rândul celei mai frumoase părți a întâlnirii, poeziile, cântecele și dansurile ucrainene de care avem parte doar o dată pe lună. Primul a urcat pe scenă corul „Vocile Ronei” care a interpretat pe patru voci cântece pe versurile lui T. Șevcenko și despre Șevcenko, ascultate de toată sala în picioare, apoi elevii clasei I, secția ucraineană din Școala Gimnazială Rona de Sus, pregătiți de prof. Larisa Petrețchi. Ți-era mai mare drag să asculți cântând și dansând în acordul muzicii pe micuții

elevi care aveau deja experiența scenei. Tot așa de frumos a cântat și corul elevilor din Școala Gimnazială Rona de Sus, dirijați de prof. Geta Petrețchi, ca și corul „Vocile Ronei”.

Câteva ore pe scena Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” au răsunat poezii și cântece interpretate de elevii din Valea Vișeuului, Remeți, Bistra, Crăciunești, Sighetu Marmăției, Lunca la Tisa, Poienile de sub Munte, Repedea, Crasna Vișeuului și Bocicioiu Mare.

Ileana DAN

ZIUA UCRAINENILOR DIN CRICIOVA

Acțiunea s-a desfășurat în satul Cireșu, comuna Criciova – Timiș, localitate în care trăiesc numeroși ucraineni. Spectacolul a avut loc la 24 noiembrie 2018, la Căminul Cultural din localitate. Formațiile artistice ne-au prezentat o serie de cântece și dansuri populare ucrainene. Invitați speciali: grupul artistic „Barvinok” din Cornuțel, județul Caraș-Severin.

Domnul Iura Hleba, președintele UUR Timiș, a adresat cuvinte de bun venit tuturor participanților, iar coordonatorilor formațiilor artistice cuvinte de mulțumire și felicitări. A informat despre evenimentul de la București, din data de 9

noiembrie 2018, Ziua Limbii Ucrainene, apoi despre Ziua de 24 noiembrie, comemorarea Holodomorului. S-a ținut un moment de reculegere.

Așa cum scrie în program, spectacolul a început la ora 15:00 cu formația corală din Lugoj „Șovkova trava”, condusă de dna Savana Albiciuc, apoi a continuat cu grupul „Molodi dubky” din Dragomirești, condus de dna Mioara Cinar. Membrii formației de cântece ucrainene din Petroasa Mare „Kedrovyna”, conduși de dna Mariana Cubaș, ne-au încântat cu numeroasele lor cântece.

Grupul „Zabava” din Știuca, îndrumat de dl Benzar Nicolae, a fost la înălțime cu cântecele frumoase și cu dansul voios. A urmat grupul „Barvinok” din Cornuțel-Banat, județul Caraș-Severin, copii instruiți de dl Bobic Mihai, care ne-au energizat cu dansurile lor frumoase, tradiționale ucrainene, apoi fiica dlui Bobic a prezentat un solo frumos „Ucraina mea”.

Formația „Huțulii din Banat” a impresionat publicul numeros din sală cu cântece minunate și repertoriu bogat, încât au început să danseze toți membrii care au partici-

pat la spectacol. Înaintea terminării spectacolului, dl președinte UUR Timiș, Iura Hleba, a invitat la o masă festivă și gustoasă din partea Uniunii Ucrainenilor din România, toate formațiile artistice.

În timpul mesei „Huțulii din Banat” au continuat să cânte, iar voia bună a dominat atmosfera. S-au format hore de dans la care au participat și spectatorii, bucurându-se de evenimentul din satul lor.

Spectacolul a fost foarte frumos, cu toții s-au bucurat, în special spectatorii prezenți, care au mulțumit Uniunii Ucrainenilor din România pentru sprijinul acordat în organizarea acestei manifestări.

Irina BEUCA

Minoritățile naționale din Iași au sărbătorit Ziua Internațională a Limbii Materne

Cu conducerea Casei de Cultură a municipiului Iași „Mihai Ursachi”, filiala noastră colaborează de mai mult timp. Îmi amintesc că, la scurt timp după constituirea organizației noastre, pe parcursul anilor 2008-2014, noi împreună cu organizațiile de studenți (pe atunci existau astfel de organizații studențești nonprofit, formate în general din studenți, reprezentanți ai diferitelor minorități și care erau interesate în promovarea tradițiilor și obiceiurilor diferitelor naționalități, care trăiau și trăiesc și astăzi în Iași), am organizat astfel de acțiuni cum ar fi „Yashington 2009... 2012”, „Multicolor”, „Ocolul Pământului în 10 zile” etc.

În ultimii 5-6 ani, astfel de acțiuni nu au mai fost organizate și nu s-au mai desfășurat astfel de evenimente. De ce? Cred că nu este atât de greu de ghicit. Generațiile s-au schimbat, prioritățile studenților s-au schimbat. Și acest lucru este evident din comportamentul studenților noștri de naționalitate ucraineană din România, precum și din poziția pe care o au și studenții din Ucraina care învață în universitățile din Iași. Dacă până de curând aceștia participau cu entuziasm și multă bucurie la evenimente organizate de filiala noastră, astăzi este dificil să convingem câțiva studenți să ni se alăture în a marca în comun sărbătorile noastre tradiționale, în a participa la promovarea obiceiurilor și tradițiilor străvechi, la comemorarea scriitorilor noștri și multe altele. După părerea mea, noua generație de studenți a uitat prea repede faptul că ei sunt încă studenți, nu

absolvenți, cu atât mai mult specialiști într-un domeniu sau altul, ei uită faptul că, cu viața de student nu se vor mai întâlni niciodată, chiar și în cazul în care vor avea posibilitatea să mai facă una sau două facultăți. Toate sunt la timpul lor. Vor apărea alte probleme, întrebări, preocupări, priorități.

Speranța și sentimentul că va veni o nouă generație și totul va reveni la ceea ce a fost odată, încă nu sunt pierdute.

Trebuie să subliniem faptul că, dacă cu studenții colaborarea nu merge așa cum ne-am dori-o, dar așa cum am spus, speranța moare ultima, și va apărea din nou soare și pe ulița noastră, colaborarea cu minoritățile etnice din Iași a continuat și va continua și în viitor la un nivel și mai ridicat. Este adevărat că și în acest domeniu mai este de lucru se pare că nu există un sprijin suficient din partea organismelor specializate de la Primărie, Consiliu Județean sau Prefectură, dacă ele mai există și mai funcționează. În menținerea unor relații de colaborare și în contextul în care sunt tot mai puține instituții care au toate avizele pentru acțiuni de mai mare amploare ne sprijină și așa cum au promis și în viitor ne vor ajuta colaboratorii Casei de Cultură „Mihai Ursachi” sub conducerea domnului director Adi Cristi. În timpul discuțiilor pe care le-am avut recent cu reprezentanții acestei instituții, am aflat că în intenția Casei de Cultură „Mihai Ursachi” pentru perioada următoare este elaborarea unor proiecte europene la care să fie implicate și minoritățile naționale din județul Iași. Cu ocazia discuțiilor purtate, mi s-a propus să organizăm și să desfășurăm la Casa de Cultură acțiunea dedicată Zilei Internaționale a Limbii Materne, știind că filiala noastră a organizat astfel de acțiuni în fiecare an. Pentru noi a fost o oportunitate de a vorbi despre faptul că, în urma demersurilor făcute de către deputatul nostru în Parlamentul României, dl Nicolae Miroslav Petrețchi, începând din anul 2018, în baza legii adoptate de Guvernul Român, minoritatea ucraineană sărbătorește Ziua Limbii Materne, adică Ziua Limbii Ucrainene, la 7 noiembrie al fiecărui an, și drept urmare noi nu am prevăzut în programul nostru de acțiuni pentru anul 2019 și sărbătorirea Zilei Internaționale a Limbii Materne, pentru a da posibilitatea altor minorități să organizeze acest eveniment. Totodată ne-am exprimat disponibilitatea ca, pe baza

experienței acumulate la edițiile precedente să organizăm un simpozion cu participarea tuturor minorităților din județul Iași. În aceste circumstanțe, la 24 februarie a.c., la Casa de Cultură a municipiului Iași „Mihai Ursachi”, a avut loc un simpozion dedicat Zilei Internaționale a Limbii Materne. Pentru noi a fost o altă oportunitate de a prezenta activitatea UUR în domeniul educației, culturii, al conservării și promovării tradițiilor și obiceiurilor specifice comunității noastre. În cadrul simpozionului filiala noastră a prezentat o expoziție de periodice editate de UUR, o expoziție de carte dedicată zilei limbii materne și diverse broșuri, afișe, fotografii dedicate acestui eveniment

În cuvântul de deschidere, având în vedere că am avut onoarea să conduc discuțiile în cadrul simpozionului în calitate de moderator, am prezentat mai multe informații oficiale și date interesante despre istoricul limbilor, în general, și cu privire la originea limbii ucrainene, în special, istoric sărbătoririi Zilei Internaționale a Limbii Materne, fapte interesante despre limbile vorbite pe pământ, în general, și limba ucraineană, în special, cu privire la modul cum este apreciată limba ucraineană de către oamenii de știință străini.

În continuarea discuțiilor, reprezentanții minorităților au prezentat pentru toți cei prezenți informații valoroase privind apariția și dezvoltarea limbii lor materne și interferența acestora cu alte limbi minoritare, inclusiv cu limba română.

Toți reprezentanții minorităților prezente la eveniment și-au exprimat în unanimitate convingerea că astfel de acțiuni trebuie să fie organizate și în alte domenii ale cooperării noastre.

La terminarea acțiunii, doamna Vaslui Petronela, în numele conducerii instituției a propus un proiect intitulat Acord-cadru de parteneriat între Casa de Cultură a municipiului Iași „Mihai Ursachi” și minoritățile din județul Iași. Ca răspuns la această propunere am afirmat că filiala Iași, în numele Uniunii Ucrainenilor din România, are pregătit un Acord de cooperare cu Casa de Cultură a municipiului Iași „Mihai Ursachi” și de asemenea un Acord de cooperare/parteneriat pe probleme concrete cu organizațiilor minorităților naționale din județul Iași și suntem pregătiți să le remitem în cel mai scurt timp părților interesate.

Evenimentul s-a desfășurat într-o atmosferă prietenoasă, relaxată, într-un spirit de înțelegere reciprocă și respect profund.

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR

Ziua limbii ucrainene materne, sărbătorită la 2 martie, la care au participat elevi, profesori și părinți, a îmbogățit activitatea din calendarul acțiunilor cultural-artistice ale filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România.

Inițiatorii acestei acțiuni au fost: Miroslav Petrețchi, președintele filialei Maramureș a UUR în parteneriat cu ISJ Maramureș, reprezentat de către doamna inspector de specialitate, Simona Malearciuc, cu Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”, reprezentat de către directorul instituției, Vasile Cureleac, cu directorii școlilor din Maramureș, la care se studiază limba ucraineană.

Elevii școlilor Rona de Sus, Valea Vișeuului,

De Ziua Limbii Materne

Bistra, Remeți, Lunca la Tisa, Crăciunești, Sighet, Poieni, Ruscova și Repedeaua au prezentat în fața unui numeros auditoriu un program artistic pe tema „limba maternă”.

S-au alăturat elevilor ansambluri artistice ale UUR Maramureș din Rona de Sus, Bocicoiu Mare, Poienile de sub Munte și Repedeaua.

Înainte de începerea spectacolului, în incinta Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” a fost organizată o expoziție cu lucrările tematice ale elevilor.

La această sărbătoare, deputatul Nicolae Miroslav Petrețchi, invitat de onoare, în alocuțiunea sa, a subliniat însemnătatea datei de 20 februarie 2019, atunci când în ședința plenară a Parlamentului României a făcut o declarație politică cu privire la perspectiva limbii materne în actualul climat politic.

prof. Iaroslava ȘTELIAC,
corespondent de presă

Ziua Internațională a Limbii Materne sărbătorită la Rădăuți

Ziua Internațională a Limbii Materne este sărbătorită anual, la 21 februarie, pentru a promova diversitatea culturală și lingvistică în întreaga lume. A fost proclamată în cadrul Conferinței Generale a UNESCO din 17 noiembrie 1999 și celebrată pentru prima dată de Organizația Națiunilor Unite în anul 2000. În anul 2007, la 16 mai, Adunarea Generală a ONU, printr-o rezoluție, a invitat statele membre „să promoveze conservarea și protecția tuturor limbilor utilizate de popoarele lumii”.

Limba maternă, educația în limba maternă reprezintă o componentă în procesul de evidențiere a trăsăturilor unei minorități naționale. Însușirea limbii materne precum și folosirea ei ca mijloc de comunicare contribuie la conservarea identității fiecărei minorități. Limba, tradițiile, cultura sunt componente esențiale în definirea unei minorități naționale. Învățarea limbii materne, precum și utilizarea ei ca mijloc de comunicare contribuie la păstrarea și dăinuirea identității fiecărei minorități. Există obiceiuri, există tradiții care se păstrează și se transmit mai departe, dar limba maternă se poate pierde ușor dacă nu este învățată și vorbită în familie ori dacă nu este studiată și vorbită în școală.

În cadrul Planului de acțiuni și proiecte culturale ale UUR, la 24 februarie a.c., în sala mare a Casei de Cultură din Rădăuți a avut loc o manifestare dedicată Zilei Internaționale a Limbii Materne, organizată de filiala rădăuțeană, benefi-

ciind de sprijinul și coordonarea organizației județene. Gazda manifestării a fost președintele organizației locale, domnul Vasile Pascaru, care împreună cu președintele UUR – filiala Suceava, profesor Ilie Sauciuc, inspector școlar pentru minorități, au depus eforturi ca acțiunea să decur-

rașul“ din Izvoarele Sucevei, avându-l ca instructor pe părintele Valentin Ardelean, cu cântece din folclorul popular huțul.

De la Colegiul Național „Mihai Eminescu“ a evoluat grupul de dansuri „Vyshyvka“ și recitatorul Bruja Afanasie, coordonați de doamna profesor Lucia Mihoc. Grupul vocal „Veselka“ din Vășcăuți pregătit de profesor Carmen Cârșmar a prezentat un program de cântece de muzică ușoară, însoțite de o frumoasă coregrafie. Orașul Milișăuți a fost prezent cu formația de dansuri „Bukovynska ruja“ pregătită de instructor Brândușa Peslar și profesor Mititel Elena, care a executat o serie de dansuri populare ucrainene, o adevărată demonstrație de sunet și culoare.

O frumoasă impresie a lăsat solista Siminiuc Amalia de la Școala Gimnazială Călinești-Enache, cu melodii din muzica ușoară ucraineană. Cu melodii populare ucrainene și din repertoriul Sofiei Rotaru a evoluat și ansamblul „Kolomyika“ din Siret, care nu mai are nevoie de prezentare, condus de dna profesor Zirka Ianoș. Perijoc Gabriel de la Liceul Tehnologic Siret a recitat din poetul național Taras Șevcenko. A urmat solistul instrumental Vlad Barbir care a interpretat la vioară o serie de melodii populare.

gă în cele mai bune condiții. Invitați din partea conducerii județene au fost inspector școlar profesor Lucia Mihoc, consilierul pentru minorități de la Prefectura Suceava, profesor Mihai Mihăiescu-Aniuk, preotul Mihai Cobiuc, Ciocan Nicolae, Peslar Brândușa, profesor Kolea Kureliuk. De asemenea, au participat oameni de cultură, membri ai comunității locale, un numeros public.

În deschidere, Vasile Pascaru a mulțumit tuturor pentru prezența la eveniment și a urat mult succes celor care vor urca pe scenă. Domnul profesor Ilie Sauciuc, a transmis salutul președintelui UUR, domnul deputat Ni-

colae Miroslav Petrețchi. Despre semnificația și importanța evenimentului a vorbit Mihai Mihăiescu-Aniuk, care a precizat că în România sunt, oficial, peste 50 000 de vorbitori de limbă ucraineană, considerată cea mai melodiioasă limbă după cea italiană, iar ca bogăție a vocabularului a cincea din Europa, iar doamna Lucia Mihoc a prezentat programul manifestărilor viitoare. Preotul Cârștean Ionuț a rostit o rugăciune împreună cu cei prezenți.

Spectacolul a fost deschis de către grupul „Bukovynka“ de la Școala Gimnazială din Bălăcăuți cu un montaj de versuri din lirica ucraineană. Tot cu versuri a urcat pe scenă Petrașciuc Teodora de la Școala Gimnazială Negostina. A urcat apoi pe scenă formația de mandoline „Izvo-

Ansamblul „Cervona kalyna“ din Negostina, un obișnuit al marilor scene și al micului ecran, pregătit de profesorul Iulian Petru Chideșa, a entuziasmat publicul prin frumusețea și spectaculozitatea dansurilor populare ucrainene. Spectacolul a fost încheiat de grupul coral „Seniorii“ al CARP Rădăuți, condus de învățătorul Gheorghe Dascălu și un recital la vioară al micuței Macovei Iulia, pregătite de același Gh. Dascălu.

Manifestarea a fost o reușită atât în plan organizatoric, cât și artistic prin aportul principalilor organizatori, profesor Ilie Sauciuc, președintele filialei Suceava a UUR și Vasile Pascaru, președintele organizației locale Rădăuți.

Text și foto Mihai BOICIUC

Simpozion internațional și Zilele Taras Șevcenko la Satu Mare

În perioada 8-10 martie 2019, Uniunea Ucrainenilor din România și filiala Satu Mare a UUR au organizat a IX-a ediție a Simpozionului internațional „Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate”, precum și „Sărbătorirea a 205 ani de la nașterea marelui ucrainean Taras H. Șevcenko”.

Deschiderea oficială a primei manifestări științifice a avut loc în Sala de conferințe a Muzeului Județean Satu Mare, la care au participat organizatorii acestui eveniment, dl Nicolae Miroslav Petrețchi, deputat în Parlamentul României, președintele Uniunii Ucrainenilor din România; dl Miroslav Petrețchi, președintele filialei Maramureș; dl Pansenciuc Vasile, prim-vicepreședintele UUR; dl Herbil Ioan, vicepreședintele UUR, președintele filialei Cluj a UUR; dl Traista Mihai, vicepreședintele UUR; dl Buciuța Vasile, trezorier, prim-vicepreședintele filialei Satu Mare a UUR, dl Sauciuc Ilie, vicepreședintele UUR, președintele filialei Suceava a UUR și dl Bobic Mihai, vicepreședintele filialei Caraș-Severin a UUR.

Invitații prezenți la această manifestare și problemele discutate în sesiunea plenară au ridicat prestigiul acesteia: Excelența Sa Oleksandr Bankov, ambasadorul Ucrainei în România, dna Enikő Katalin Laczikó, secretar de stat, Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României, dl Darius Filip, prefectul județului Satu Mare, dl Csaba Pataki, președintele Consiliului Județean Satu Mare, dl Ioan Rus, vicepreședintele Consiliului Județean Satu Mare, dl Adrian Albu, viceprimarul municipiului Satu Mare, dl Mychailo Pavliuk, președintele interimar al Consiliului Administrației de Stat a regiunii Cernăuți, dl Serhi Adamovyci, vicepreședinte al Comisiei pe probleme de politică umanitară și libertate de exprimare a Consiliului regional Ivano-Frankivsk, dna Natalia Kostelega-Veremciuk, președintele interimar al Administrației de Stat a raionului Vynohradiv, regiunea Transcarpatia, dl Vitali Liubka, președintele Consiliului

varea Culturii Tradiționale Satu Mare, precum și primarii din localități sătmărene: dl Ștefan Dobos (Micula), dl Ovidiu Duma (or. Arduș), dna Monica Sobius (Tarna Mare) și primarii din raioanele Vynohradiv și Chust, Ucraina: dna Janna Mykytiuk (Vylyatyno) și dl Ivan Haiduk (Hyja).

Partenerii Uniunii Ucrainenilor din România în organizarea simpozionului au ridicat nivelul științific al simpozionului, aceștia fiind: Ambasada Ucrainei în România, Muzeul Județean Satu Mare, Consiliul Județean Satu Mare, Universitatea Națională din Ujhorod (Ucraina), Universitatea Babeș-Bolyai – Facultatea de Litere, Cluj-Napoca, Universitatea Națională „Iuri Fedkovyci”, Cernăuți, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare, Fondul de Caritate și Inițiative, Cernăuți.

Partenerii care au mediatizat și au reușit să surprindă importanța simpozionului au fost: Televiziunea Română, TVR 3 Cluj, Radio România Internațional, Televiziunea Locală Satu Mare Nord-Vest TV, cotidianul sătmărenilor „Gazeta de Nord-Vest”, cotidianul județului Satu Mare „Informația zilei” și postul de televiziune locală ITV.

Simpozionul „Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate” reprezintă, fără îndoială, un nou pas în studiul complex al relațiilor istorice, politice și culturale dintre cele două țări prietene, un impuls pentru noi realizări științifice. Fiecare ediție a acestuia, precum și editarea volumului omonim aduc noi nume cunoscute, fapte istorice care ieri încă erau un mister, iar începând de azi au devenit, prin cei care participă la acest eveniment, cunoscute de întreaga lume. Acesta este progresul științific la care noi toți trebuie să aspirăm. Adresăm mulțumiri partenerilor noștri care prin contribuția lor științifică în cercetarea relațiilor româno-ucrainene

ne în domeniul istoriei și al culturii naționale, au ridicat prestigiul acestui eveniment.

Menționăm că, începând cu anul 2010, Uniunea Ucrainenilor din România a sprijinit organizarea simpozionului, prin implicarea sa totală și încheiem nădăjduind că la fel va proceda și de acum înainte.

În cadrul componentei științifice a simpozionului au fost susținute comunicări din partea cadrelor didactice universitare și a institutelor de cercetare din 3 țări (România, Ucraina și Slovacia), reunite în cadrul următoarelor secțiuni: Arheologie, Studiul Surselor, Istorie, Științe politice, Etnologie, Administrație Publică, Limbă, Literatură, Educație și Artă.

***

Un alt eveniment organizat de Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Satu Mare, în Parcul din Piața Vasile Lucaciu, a fost „Zilele Taras Șevcenko”, cu ocazia împlinirii a 205 ani de la nașterea marelui poet ucrainean. În prezența numeroaselor oficialități din țară și străinătate, după alocuțiunile prezentate de către aceștia, în care era evocată viața și activitatea Marelui Cobzar, Taras Șevcenko, a avut loc depunerea coroanelor de flori la bustul acestuia. Au adus omagiu proorocului ucrainean: reprezentanții Uniunii Ucrainenilor din România, oficialități județene și locale din Satu Mare și Ucraina, ucraineni din localitățile județului Satu Mare, oaspeții din Ucraina și reprezentanții mass-media. Evenimentul a continuat pe scena Sălii de ședințe a Muzeului Județean Satu Mare atât prin alocuțiunile rostite de către prof. univ. dr. hab. Volodymyr Antoficiuk (Ucraina) și de prof. Eusebiu Fraseniu (România), cât și printr-un spectacol artistic de excepție în care au evoluat: grupul vocal „Miculeanca” (format din elevii care studiază limba maternă), folkistul și compozitorul George Negrea, Zoia Tymcenko și Olena Pantieliivna, artiste emerite ale Ucrainei, adevărate perle în coroana muzicală a Ucrainei, laureate ale numeroaselor festivaluri internaționale și naționale („Soarta”, „Rendez-vous de toamnă”, „Premiera cântecului”, „Mama mea dragă”, câștigătoarele titlului de „Cel mai bun cântăreț al anului”, în cadrul concursului de radio – „Caut producător”, pe parcursul mai multor ani etc.). După aplauzele furtunoase care au răsunat la finalul reprezentațiilor, suntem convinși că și partea artistică a evenimentului a fost o reușită.

Raional Vynohradiv, regiunea Transcarpatia, Oleh Liutyi, președintele Administrației de Stat a raionului Verhovyna, regiunea Ivano-Frankivsk, dl Iaroslav Skumatciuk, prim-vicepreședintele Administrației de Stat a raionului Verhovyna, regiunea Ivano-Frankivsk; dl Andrei Teodor Cemortan, consilier superior, Direcția Relații Internaționale și Afaceri Europene, responsabil cu relațiile culturale cu Ucraina, Ministerul Culturii și Identității Naționale, dna Elvira Codrea, consilier pentru minoritatea ucraineană în Ministerul Educației Naționale, dl Călin Durla, inspector general al Inspectoratului Școlar Județean Satu Mare, dl Liviu Marta, managerul Muzeului Județean Satu Mare, dl Zamfir Danciu, director executiv la Direcția Județeană pentru Cultură Satu Mare, dl Felician Pop, director adjunct, Centrul Județean pentru Conservarea și Promo-

În concluzie, evenimentele care au avut loc la Satu Mare, în perioada 8-10 martie 2019 a.c., au constituit o reușită atât din partea organizatorilor UUR, cât și din cea a participanților, mărturie fiind numeroasele ecouri pozitive primite imediat după terminarea acestora.

Irina Liuba HORVAT

Erasmus +, șansă pentru dezvoltarea competențelor necesare pe piața muncii prin stagii europene de formare profesională

Acest proiect european, cu numele din titlu se desfășoară la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” Siret în perioada 1 septembrie 2018 – 31 august 2019. Proiectul s-a cristalizat din nevoia de creștere a calității în educație și formare profesională și își

propune să contribuie la dezvoltarea competențelor și capacității de inserție profesională a elevilor din Colegiul Siretan prin oferirea de oportunități de formare profesională în străinătate și dobândirea de experiență practică la locul de muncă.

Unul din obiectivele specifice proiectului este dezvoltarea competențelor cheie specifice domeniului mecanic pentru calificările tehnician în transporturi și mecanic auto pentru 32 de elevi.

Astfel, în perioada 3-16 februarie 2019, un grup de 16 elevi din învățământul liceal, profil tehnic, calificarea tehnician în transporturi, clasa a XI-a și doi profesori însoțitori s-au deplasat la Dresda în Germania pentru desfășurarea activităților corespunzătoare fluxului 2 de mobilitate din cadrul proiectului. Elevii au desfășurat un stagiu de practică, iar programul de formare a cuprins activități conform standardelor de pregătire profesională corespunzătoare nivelului de pregătire. Activitățile s-au desfășurat la centrul de formare WBS Training AG Dresda și la Universitatea Tehnică Dresda – DLR School Lab TU Dresden. Ca furnizor profesionist de formare în învățământul profesional, certificat conform ISO 9001, partenerul nostru de proiect WBS conduce un sistem bine stabilit privind managementul calității, ceea ce asigură un standard ridicat de punere în aplicare a proiectelor de mobilitate europene. Rezultatele învățării au fost specifice proiectării asistate de calculator și sistemelor de transport. Pentru recunoașterea rezultatelor învățării, proiectul Colegiului Tehnic „Lațcu Vodă” Siret utilizează sistemul ECVET (Sistem european de credite pentru educație și formare profesională).

Mobilitatea a fost una de succes, elevii participanți prezentându-se foarte bine și manifestând interes crescut pentru instruire. La finalul stagiului, după evaluare, elevii au primit certificate de participare. De asemenea, vor primi certificate Europass – Mobility. Certificatul Europass – Mobility va avea un supliment care să prezinte rezultatele învățării compatibile cu ECVET. Aceste documente oferă o descriere transparentă a rezultatelor învățării obținute în urma formării în domeniul mecanic, calificarea tehnician în transporturi. Pe perioada mobilității elevii au fost însoțiți de domnii profesori ingineri Olar Dorin-Marian și Pîrghie Ionel.

O echipă formată din directorul adjunct al Colegiului Tehnic „Lațcu Vodă” Siret, domnul inginer Mustață Antonio-Ioan și responsabilul cu instruirea practică, dl Pintriș Constantin, a desfășurat o vizită de monitorizare în cadrul proiectului, participând la evaluarea participanților.

Activitățile culturale din cadrul acestui flux de mobilitate au cuprins o excursie la Berlin, vizite la Fabrica Volkswagen și la Muzeul Transporturilor. Acestea au condus la dezvoltarea competențelor profesionale, lărgirea orizontului personal și dezvoltarea competențelor sociale. Proiectul va continua cu un stagiu de practică de două săptămâni în Italia pentru elevii din învățământul profesional, clasa a X-a, calificarea mecanic auto. Acest stagiu se va desfășura în luna mai sub îndrumarea ing. prof. Maidaniuc Jeaneta și Olar Aspazia.

prof. Nicolai MAIDANIUC

„Am pășit cu dreptul în primăvară”

Mă bucur să pot veni în fața dumneavoastră, prin intermediul nemuritorului condei, cu vești bune dintr-

un colț de țară care ascunde o pulsație a vieții ce răspândește emoții puternice.

Am participat la 7 martie, alături de multe echipe din județ, la concursul „Călătoria mea multiculturală, 2019”. Tema a fost alegerea unor personalități din cadrul etniei și reliefașii acestora în fața juriului.

Ne-am prezentat cu două echipe, „Primăvara 1”, pe care am coordonat-o cu emoție, alcătuită din elevii: Vătuși Beatrice Flavia, Butnariu Denisa, Marmaliuc David, Anitulescu Nicoleta, Apetri Miruna care l-au adus în fața juriului printr-o interpretare originală pe cel care ne inspiră cu fiecare vers, Taras Șevcenko. Elevii au dăruit juriului, format din șapte inspectori școlari ai județului Botoșani, flori și cărți scrise de poetul național al Ucrainei, precum și versuri, cântece, texte simbol.

A doua echipă, „Primăvara 2”, coordonată de domnul profesor Semciuc Victor, a ieșit în evidență prin impactul interpretării rolului de rapsod popular local al domnului Vasile Scutelnicu (elev Butnariu Denis) și al familiei domniei sale reprezentate de elevii: Damaschin Bianca, Bidalach Iona, Botlung Ștefan, Dusciuc Nuria.

Le mulțumim copilașilor care au reprezentat etnia ucraineană, școala și comuna la concursul național,

„Călătoria mea interculturală”, etapa județeană, unde au urcat pe „podiumul” virtual ocupând: echipa „Primăvara 1”, cu subsemnata în calitate de coordonator, locul al treilea; echipa „Primăvara 2”, coordonator Semciuc Victor, locul al doilea.

Felicitări, dragi elevi, pentru munca depusă! Ne bucurăm ca ne-am întors acasă cu două rezultate frumoase!

Vă mulțumim pentru că prin lectura acestui articol ne împărtășiți emoțiile bucuriei!

Claudia SEMCIUC

Înfrățirea minorităților din Bucovina

Consider că sunt foarte puține țări în lume în care să nu viețuiască alături de națiunea țării respective și minorități. Este cazul României în care, alături de români, viețuiesc și alte 18 minorități naționale.

La data de 18 decembrie 1992, Adunarea Generală a ONU a adoptat „Declarația cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților etnice, religioase și lingvistice. Acest document oferă o garanție a drepturilor minorităților în general, astfel încât mai multe state i-au recunoscut importanța prin declararea zilei de 18 decembrie ca „Ziua Minorităților Naționale“. Nu cred că ar fi fost cazul ca România să adopte o asemenea lege, deoarece românul, cum îl știm, este răbdător și respectă oamenii din alte etnii, respectă acest principiu cu mult timp înainte de a fi aprobat de Adunarea Generală a ONU.

Cum nu putea, totuși, să rămână în afara acestei hotărâri a ONU, România a declarat „Ziua Minorităților Naționale” prin HG nr. 881/1998. Din câte cunosc, în județul Suceava, minoritățile naționale care conviețuiesc de veacuri cu românii, își sărbătoresc zilele de mulți ani în cadrul unor festivaluri. În plus, în colegiile școlare din zona Rădăuților minoritățile naționale sunt sărbătorite în cadrul unor proiecte culturale-educative sau al unor hramuri. Trebuie să amintesc faptul că-n județul nostru Uniunea Ucrainenilor din România, în general, și filiala Rădăuți, în special, organizează întâlniri și festivaluri destul de des, uneori și în colaborare cu societățile, asociațiile culturale românești și chiar cu comunități întregi.

Demn de menționat este faptul că cei 17 deputați, aparținând grupului minorităților naționale, au inițiat un proiect de lege pentru ca Ziua Minorităților Naționale din România să fie ridicată la rangul de sărbătoare națională. Senatul României a aprobat această sărbătoare la data de 23 octombrie 2017, iar Camera Deputaților la 21 noiembrie 2017. Domnul președinte Klaus Iohannis a promulgat Legea Nr. 247/2017 la data de 7 decembrie 2017.

Din inițiativa filialei Rădăuți a Uniunii Ucrainenilor din România (Vasile Pascaru, președinte, și Marin Pescleveci, secretar) s-a sărbătorit Ziua Minorităților Naționale. Au contactat reprezentanții celorlalte minorități din Rădăuți și din localitățile învecinate, ba chiar și din Paltinu, pentru a organiza această manifestare culturală. Au răspuns prezent reprezentanții minorității rușilor-lipoveni, evreilor, rromilor, turcilor, care au trimis la Rădăuți formații folclorice și interpreți individuali. Ei s-au reunit sub cupola Casei de Cultură din Rădăuți, care le-a asigurat condiții optime pentru desfășurarea acestui adevărat festival, adică sală încălzită, instalație de sonorizare, fulgi de nea de diferite dimensiuni, amintind spectatorilor de anotimpul în care ne aflăm. Iar organizatorii au afișat deasupra scenei și un banner. Pe acesta erau desenate drapelele României și ale Ucrainei, precum și scrisul „Ziua Minorităților din România“, în limbile română și ucraineană. Iar în dreapta scenei trona un frumos brad de Crăciun, împodobit foarte frumos. În sală erau foarte mulți copii de diferite vârste, tineret și maturi. Pe scenă au urcat întâi reprezentanții etniilor menționate mai sus, plus viceprimarul Primăriei Rădăuți, domnul Bogdan Loghin, Mihai Mihăiescu-Aniuk, consilierul doamnei prefect. Cuvântul de bun venit a fost rostit de Vasile Pascaru, președintele filialei. Toți ceilalți au rostit alocuțiuni prin care au mulțumit organizatorilor pentru invitație și au urat tuturor un An Nou fericit. În plus, au lăudat colaborarea care există din-

totdeauna între etniile din această parte a Bucovinei și a acestora cu populația majoritară.

Ordinea prezentării pe scenă a fost stabilită de către domni Pascaru și Mihăiescu-Aniuk, aceasta făcându-se în funcție de depărtarea localității de domiciliu a interpreților. Timpul de evoluție pe scenă a fost comunicat reprezentanților etniilor din timp, căci a fost un adevărat spectacol, și el a fost respectat întocmai.

Manifestarea a fost deschisă de ansamblul

„Cervona kalyna“ din Negostina, ansamblu instruit de Valentin Leonte. Spectatorii au apreciat, prin aplauze, uneori ritmate, evoluția acestora și costumația deosebită.

Au urmat doi tineri trimiși de filiala Milișăuți. O fată și un băiat (ce pereche frumoasă!) au interpretat, în duet, două melodii. „Ce fată frumoasă!“ a constatat cu voce tare o fetiță din rândul al

doilea, din spatele meu. Frumoasă, frumoasă, constat și eu, dar și ce frumos a cântat! Unde mai pui că băiatul a interpretat o melodie populară la muzicuță, iar fata a dansat ca o zână în jurul lui. Mi s-a părut că cei doi au umplut scena Casei de Cultură. Fata era îmbrăcată într-un superb costum popular ucrainean. Avea și de ce radia doamna Brândușa Peslar, director al Casei de Cultură, care este și instructorul lor. Mai ales că evoluția celor doi copii a fost punctată, din când în când și la final cu aplauze furtunoase. Normal că vă spun și numele acestora: Diana Voiasciuc și Cosmin Hîj.

Etnia poloneză a fost reprezentată de un ansamblu din comuna Baineț, condus și instruit de doamna Ionuța Mairela, directorul școlii, care conduce acest ansamblu de ani de zile. Felicitări! Copiii, de la cei doi prichindei din primul rând și până la cei din clasa a VII-a, care formau acest ansamblu, erau îmbrăcați în foarte frumoase costume ale etniei poloneze. Cel puțin, eu vedeam costume populare poloneze pentru prima dată la Rădăuți. Au adus în fața spectatorilor o superbă seară de Crăciun prin cântecele și poeziile prezentate. Am remarcat dicția lor perfectă în limba poloneză și română. Iar solista Iuliana Pelcear din clasa a VII-a a încântat publicul. Cele patru colinde, interpretate în limba poloneză, au fost pe ritmuri diferite, încântând publicul. Și-au încheiat evoluția cu cântecul „Crăciun fericit!“ interpretat în limba română.

Deodată scena s-a umplut de copii interpretând un dans țigănesc într-un ritm amețitor. Ritmicitatea interpretării a fost la superlativ! La fel a fost și schimbarea de ritm de la un dans la altul, ceea ce a scos și mai mult în evidență frumusețea acestor dansuri, mai puțin cunoscute de către publicul spectator. Nu trebuie să uităm nici costumele țigănești confecționate de către interpreți sau la comanda școlii lor, Școala „Bogdan Vodă“ din municipiul Rădăuți. Am reținut cu satisfacție că acești copii au fost instruiți de către prof. dr. Daniel Hrenchiuc. Meritul domnului profesor este cu atât mai mare, cu cât a adus în față folclorul unei comunități care este mai puțin cunoscută de public. Dar mă gândesc și la timpul pe care l-a folosit pentru documentare și apoi pentru punerea jocului în scenă.

Consider că a fost foarte binevenită prezența pe scena acestei manifestări de excepție și a corului de cameră al CARP „Speranța“ Rădăuți, pentru că această formație, în ultimul timp, este prezentă cam la toate manifestările culturale. Iar cu filiala Rădăuți a UUR această formație colaborează de mai mulți ani. Și la acest spectacol sau festival, cum vreți să-i spuneți, membrii acestui cor au venit c-un repertoriu bine pus la punct. Așa că au interpretat cântece ucrainene și în limba română, fie ele patriotice sau prelucrări corale de excepție. Oricum, interpretarea a fost la înălțime, și asta datorită și domnului învățător Gheorghe Dascăl, dirijorul formației, care, la cele peste opt decenii de viață, conduce și instruește cu vigoare și competență această formație. O notă în plus și pentru ținuta membrilor acestei formații, care este una de concert.

Consider că această manifestare culturală a fost și ea una de excepție, pentru că a dovedit încă o dată, deși nu mai era nevoie, că minoritățile și din această parte a României binecuvântată de Dumnezeu, străvechea noastră Bucovină, minoritățile trăiesc în bună înțelegere între ele și cu populația majoritară, care fac schimb între ele, ori de câte ori au nevoie, de producții folclorice sau organizează în colaborare asemenea manifestări culturale.

Text prof. Gheorghe DOLINSKI
Foto Mihai BOICIUC

La fel ca în anii precedenți, în conformitate cu Planul de activități culturale al Uniunii Ucrainenilor din România pe anul 2019, sâmbătă, 16 februarie, la Dărmănești, județul Suceava, a avut loc comemorarea scriitorilor de origine ucraineană din Bucovina.

Organizată de către filiala județeană Suceava a UUR – președinte prof. Ilie Sauciuc – acțiunea s-a desfășurat la biserica cu hramul Sfântului Ilie din comuna Dărmănești – preot paroh Mihai Cobziuc – și a îmbinat comemorarea scriitorilor cu cea de pomenire a personalităților marcante ale comunității ucrainene din județul Suceava care, regretabil, ne-au părăsit trecând prea de timpuriu în neființă. La acest eveniment, devenit tradițional, au participat numeroși invitați, rude și cunoștințe ale unora dintre scriitorii comemorați sau ale unora dintre persoanele decedate, enoriași și membri ai comunității ucrainene. Au fost prezente, în frumoase costume naționale, corurile „Vocile Negostinei” din Negostina și cel bisericesc din Dărmănești.

Comemorarea a început cu slujba religioasă oficiată de preotul Mihai Cobziuc în cadrul căreia au fost pomeniți scriitorii și personalitățile bucovinene atât din generațiile mai tînere, contemporane cu noi, cât și cei din generațiile mai vechi. Din prima categorie au fost pomeniți: Ștefan Tcaciuc, Corneliu Reguș, Vasile Țapoveț,

prof. Ilie Sauciuc, arătând importanța evenimentului, valoarea creațiilor literare ale scriitorilor comemorați atât pentru generația actuală, cât și pentru cele viitoare. A vorbit și despre personalitatea și activitatea socială a membrilor marcanți ai comunității ucrainene din Bucovina care au decedat în intervalul de la ultima comemorare până la cea actuală.

Subliniind aceleași idei, au mai luat cuvântul și doamna prof. Lucia Mihoc, domni Eusebie Fraseniu, Mihai Mihăiescu-Aniuc și alte persoane invitate, care i-au cunoscut îndeaproape pe cei comemorați. Dumnealor au scos în evidență importanța comemorării, precizând faptul că atât generația actuală, cât și cele viitoare au obligația morală să cinstească și să mențină vie amintirea celor pomeniți. Emoționant au vorbit și unele rude – copii, soții ale persoanelor decedate.

Aceștia și-au exprimat sincera recunoștință pentru faptul că actuala generație nu-i uită pe cei trecuți în neființă și că le apreciază opera, activitatea și tot ce au făcut ei pentru etnia ucraineană.

În spiritul evenimentului, după ritualul religios, cele două coruri au interpretat mai multe cântece adecvate comemorării, inclusiv „Veșnica pomenire” („Vicinia pamiat”) care este și îndemnul spiritual adresat actualei și viitoarelor generații pentru cinstirea memoriei predecesorilor cu care ne mândrim.

Ultima parte a evenimentului – praznicul – așa cum se obișnuiește în tradiția creștină, a avut loc la restaurantul „Brădet” din Suceava. Exprimăm sincere mulțumiri conducerii UUR din București și filialei Suceava a UUR pentru atenția și sprijinul acordat desfășurării acestui eveniment.

Text și foto Iarema ONEȘCIUC

Zece volume de versuri și nicio lansare! Vasile Mangelovschi (1948-2018)

S-a născut la 15 martie 1948 în satul Măriței, comuna Dărmănești, județul Suceava.

Școala Gimnazială o termină în satul natal, iar liceul și Școala Militară de maiștri și subofițeri de artilerie (2 ani) urmează la Sibiu.

A ocupat mai multe funcții militare la Suceava, Bacău, Medgidia, Sibiu, București, Vatra Dornei, Focșani și Iași. Bun versificator, pictor, fotograf, contabil, desenator tehnic, șofer etc. S-a căsătorit cu Ana Bejenar din Dărmănești, având 4 urmași: Stelică, Sorinel, Alina, Roxana.

Debutază cu volumul de poezii „Scormonind prin amintiri” în 2013, apoi „Nostalgii pe aripi diafane” (2014), „Nimbul destinului osândit” (2014), „Sărbătoare de patimi” (2015), „Exuberanțe sentimentale” (2015), „Tardiva fervoare” (2016), „Pulbere de stele” (2016), „Amurg” (2017), „Pași prin Bucovina” (2017) și „Picătura de vis” (2018).

S-a stins din viață luând drumul fără pulbere, printre stele, la 3 decembrie 2018.

Voi face câteva calcule: cele 10 volume conțin 951 de poezii, se întind pe 1736 pagini. Recordul îl deține poezia „Scormonind prin amintiri”, cu 119 strofe a câte 4 ver-

suri, având drept motto: „Când amintirile-n trecut/ Încearcă să mă cheme/ Pe drumul lung și cunoscut/ Mai trec din vreme în vreme” (Mihai Eminescu).

Multe, foarte multe poezii au câte un motto aparținând unor oameni celebri. Iată ce scrie Vasile Mangelovschi în pagina de gardă a volumului „Amurg” ca argument: „Când-va, urmând cursurile Școlii Militare din Sibiu, adesea auzeam vorbindu-se de badea

Cârțan din Cârțișoara, județul Sibiu. Curajosul ardelean, badea Cârțan a fost de mai multe ori în audiență la împăratul Franz Iosif la Viena, ducând necazurile și ofurile concetățenilor. Drumul îl făcea dus-întors pe jos, la întoarcere aducând în desagă cărți pentru ardeleni săi.

Inspirat de acest ultim amănunt, cu câțiva ani în urmă, am început să scriu versuri cu modesta mea pricepere. Până-n prezent am scris, respectiv tipărit, cu propriile cheltuieli, opt cărți (apoi i-au mai apărut două) pe care le-am dis-

tribuit fără plată în Bucovina, București și chiar peste hotare, eu fiind unul dintre beneficiari”. Toate volumele i-au apărut la Tipografia „Sc.ROF IMP SRL” din Suceava.

Printre ultimele poezii lăsate în manuscris soției sale, am remarcat pe cea având titlul „Viață”.

Iată și prima strofă: „Viață, viață... Te-am iubit/ Ca pe o rară floare/ Acum, părul mi-a albit/ În suflet trecutul doare”. Poate că se va găsi cineva care să citească cele 10 volume și să le facă o prezentare de specialist.

Să revin acum la titlul materialului. Mai mulți cunoscuți mi-au reproșat „Măi, Kolea, tu care «combați» pe tărâmul culturii de o jumătate de secol, fiind de ani buni

«șeful» culturii din Dărmănești, n-ai reușit să faci câteva lansări de carte?”. Răspunsul este năucitor de simplu: la apariția primului volum, eram deja pensionar, spre bucuria unor diriguitori, așa că nu am avut succes în a găsi spațiu și sprijin pentru o astfel de acțiune culturală.

După ce am citit materialul aflat în manuscris, într-un cerc restrâns, unul dintre auditori mi-a șoptit: „Ai rămas aceeași persoană care a trăit pentru alții și nu pentru tine! Ține minte, deși tu o știi foarte bine, nu te poți îmbogăți din cultură. Și-mi compune pe loc următorul catren: „Acum cu-n mic și-o bere/ Și cu niscaiva pavele/ Poți ajunge la putere / Și-ți bate vântul în vele”. O fi având dreptate?

Kolea KURELIUK

Omagierea scriitorilor ucraineni

Pentru mine, invitația dlui inspector Ilie Sauciuc, președintele UUR – filiala Suceava, la comemorarea scriitorilor, a oamenilor de seamă „plecați” din această lume, a fost o mare bucurie, mai ales că aceasta s-a desfășurat la noua biserică

din Chilibancina – Dărmănești, satul meu drag, satul copilăriei mele. Pentru prima dată am fost la noua biserică care a fost construită cu contribuția regretatului Ștefan Taciuc, fost președinte al UUR și deputat. Preotul Mihai Cobziuc a respectat cu sfințenie îndemnul deputatului de a se face preot și de a sluji pe consătenii săi în satul unde s-a născut. De aceea, în semn de respect și recunoștință s-a stabilit ca pomenirea să se facă la Dărmănești. Biserica, alături de limbă, este liantul cel mai puternic al unui popor. Iar participarea

la slujbă într-un lăcaș de cult e un act vindecător de curățire lăuntrică directă, având un efect imediat a cărei înrăurire binefăcătoare o porți toată ziua. Intrând în biserică ne amintim că și noi suntem trecători și ne reculegem la gândul „plecării”,

participăm la efortul de comuniune al Bisericii, la efortul de a fi împreună. Aici, la Dărmănești, am admirat tradiții, obiceiuri, muncă voluntară, mers la biserică, un cor bisericesc format din enoriași de diferite vârste care vin la biserică îmbrăcați în costume populare. Toate aceste elemente pot recupera, măcar parțial, îndepărtarea lumii de credință pentru că nu este o invenție, ci un dar divin. La această activitate au luat parte oameni de seamă: dl inspector Ilie Sauciuc, dna inspector Lucia Mihoc, dl profesor Valentin Hapenciuc, dna profesoară Laura Hapenciuc, dl profesor Eusebie Fraseniu, dl profesor Mihai Mateiciuc, dl profesor Mircea Ilnatiuc, oficialități de la Primăria Dărmănești și alții.

Dl Ilie Sauciuc a împărțit fiecărui participant pomană după regretații „plecați dintre noi”: Ștefan Taciuc, Gheorghe Lucan, Ion Negriuc, Gheorghe Racocea, Gheorghe Cega, Traian Maleș, Nicolae Cramar, Nicolae Hapenciuc, Ion Afloriei, Petru Mechno, Victor Cozariuc. După slujba de pomenire a luat cuvântul dl inspector Ilie Sauciuc, dl Nicolae Cureliuc, Nicolae Matei-

ciuc, Mihai Gheorghii. Aceștia și-au exprimat regretul pentru pierderea marilor personalități, care au lăsat în urma lor un tezaur cultural prețios.

În cuvântul său, preotul Mihai Cobziuc a spus că Biserica e menită să apere viața religioasă de arbitrarul individual: nimic nu e după cum îl taie capul pe fiecare, ci după cum au lăsat Hristos, Apostolii și Sfinții Părinți. A mai arătat că nu e bine să fie omul singur nici în viață, nici în cre-

diță. Trebuie să fim uniți în Hristos. Bucuria cea mai mare este să facem binele altuia. Fericirea nu ne vine din propriul succes, ci din jertfă pentru celălalt.

Praznicul nostru pentru „cei plecați” a fost organizat la restaurantul „Brădet” din Suceava, unde grupul vocal din Negostina ne-a încântat cu cântece duioase potrivite evenimentului.

*Text Artemizia GHEORGHI
Foto Iarema ONEȘCIUC*

Profesorul meu de limba ucraineană

Sâmbătă, 16 februarie 2019, la biserica creștin-ortodoxă din satul Dărmănești – Chilibancina, județul Suceava, unde păstorește preotul ucrainean Mihai Cobziuc, a fost oficiată o slujbă de pomenire a scriitorilor ucraineni bucovineni. Inițiativa aparține preotului Mihai Cobziuc, împreună cu întregul comitet al Uniunii Ucraineni-

oameni de cultură, iubitori ai limbii materne și nu numai, iubitori ai neamului ucrainean atât de încercat. Zestrea lor va fi păstrată de cei ce au suferit de ucrainean adevărat. Printre cei pomeniți a fost și numele lui Iuri Racocea, profesorul meu de limba ucraineană din gimnaziu.

Iuri Racocea s-a născut în luna martie, 1908, în localitatea Jadova, raionul Storojoneț, regiunea Cernăuți, și a plecat dintre noi tot în luna martie, 1991. A predat limba ucraineană și limba rusă la Școala din Măriței, județul Suceava. Era foarte iubit și îndrăgit de toți elevii din școală și nu numai de ei, ci și de părinții lor, cât și de întregul sat. Era respectat pentru că și el îi respecta pe toți, era un OM simplu, dar cu multă înțelepciune, cu mult dar și har pedagogic. La sfârșitul orelor de curs mereu transmitea elevilor dragostea de neam și țară prin minunatele-i povestiri și legende istorice, despre eroi ucraineni, precum: Dovbuș,

Bohdan Hmelnyțkyi chiar și despre marele poet Taras Șevcenko. Erau foarte așteptate aceste momente, încât stăteam și în pauză numai să aflăm continuarea lor. O astfel de povestire istorică se desfășura pe parcursul mai multor zile, pe mici fragmente, iar în clasă nu se auzea decât râsuflarea copiilor și vocea blândă a profesorului. Iubea foarte mult natura, care pentru el era o a doua casă. Zilnic mergea în pădurea din Măriței, își lua scaunelul pliant cu trei picioare, se așeza și discuta cu arborii, cu florile, cu păsările și apoi când venea la școală inventa câte o frumoasă poveste, despre ocrotirea naturii și a viețuitoarelor ei, căci el era și inginer silvic. Cunoștea taina multor plante medicinale, care se găsesc din belșug prin pădure, prin iamașuri, prin gârle, le culegea, le punea la uscat și după aceea împărțea celor

lor din România – filiala Suceava, președinte domnul profesor Ilie Sauciuc. Biserica a fost plină de foarte mulți ucraineni și de simpatizanți ai lor, de multe personalități și iubitori ai limbii ucrainene, ai limbii noastre materne. Slujba s-a oficiat bilingv, iar grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei” a dat răspunsurile în limba maternă și, la sfârșit, a interpretat două cântece creștine adecvate momentului. „Pentru tot îți mulțumesc” (Za vse tobi ia deakuiu) și „O Marie, Maica Domnului” (O Marie, Maty Boja), iar la urmă un cântec dedicat Marelui Bard ucrainean, Taras Șevcenko „Harna divcina, iak kvitka” compus special de domnul Mihai Voloșciuc din Negostina.

Lista celor pomeniți a fost destul de lungă. Pe unii i-am cunoscut personal, iar pe alții din operele lor, din scrierile lor, deoarece cu toții erau

care aveau nevoie. Mulți credeau în leacurile lui, uneori le prepara singur și dădea ceaiurile amare spunând că „amarul cu amar se vindecă” și așa era. Iubea oamenii care munceau și trudeau toată ziua. Săruta mâna femeii care era bătătorită și muncită spunând că „această mână este sfântă, este cea mai prețioasă”. Era credincios și mereu ne spunea să ascultăm de părinți și să-l slăvim pe Dumnezeu. Avea un suflet curat ca lacrima, pe drum toți îl salutau în limba ucraineană cu „dobryi den”, iar el răspundea tot așa, bucurându-se că îi urmează povața și exemplul. A luptat pentru

limba ucraineană din toate puterile lui, de aceea a scris și multe poezii, foarte semnificative, adunate într-un volum de poezii intitulat „Prinosul anilor”.

S-a născut în martie, când reînvie toată natura și tot în martie a murit, plecând într-o lume mai dreaptă, exact ca și marele poet ucrainean Taras Șevcenko, amândoi sperând că limba ucraineană va dăinui, iar cei ce o iubesc, o vor prețui și vor continua s-o păstreze nealterată.

La capătul mormântului, din satul Măriței, căci aici se află, stă o cruce ca un monument, în vârful căreia este atârnat un clopoțel și de câte ori bate vântul sună și amintește că acolo, în veci, se odihnește Iuri Racocea.

Felicia GRIGORAȘ

Ansambluri ucrainene dobrogene la București

Vineri, 22 februarie 2019, Ansamblul de cântece și dansuri tradiționale ucrainene „Zadunaiska Sici“, coordonator Ștefana Cernencu, și Grupul vocal-instrumental „Rybalka“ din Crișan, coordonator Lucica Gherman, aparținând Uniunii Ucrainenilor din România, filiala Tulcea au participat în cadrul ediției de primăvară la Târgul de Turism al României – standul județului Tulcea – Delta Dunării și Dobrogea de Nord – „Grădina bio a Europei“, eveniment care a avut loc, în perioada 21-24 februarie, la Complexul Expozițional ROMEXPO din București, unde vizitatorii au avut ocazia să admire momente unice din tradiția, cântecul și dansul aparținând cul-

turii ucrainene autentice, aseasonate cu degustări de preparate pe bază de pește (știucă umplută, șnițele, pește afumat, salată de icre, chiftele etc.) pregătite de către doamnele din cadrul grupului vocal „Rybalka“ și vinuri din Dobrogea, având ca temă promovarea biodiversității și a multiculturalității în Delta Dunării, zonă unică în Europa.

Dumitru CERNENCU

„ZĂPEZILE LECTURILOR DE ALTĂDATĂ...”

De la eternitatea zăpezilor de pe Kilimandjaro, bănuiesc, mi se trage interesul de a afla un răspuns la indirecta parafrază poetică „unde sunt zăpezile lecturilor de altădată“? Lecturilor intensive, sistemice și sistematice (preferențial) nu cunosc decât un singur anotimp ideal: iarna.

În fiecare an zăpezile îmi vorbesc. Câteodată trecem dincolo. În ce sens nici n-aș mai putea spune precis. Atât de limpezi și transparente îmi sunt și gândurile și viața. Când iubești natura lecturii, trebuie să te arunci în ea ca într-un râu adânc-meditativ. Dar cine poate face aceasta? Doar personajele exemplar plâsmuite de puterea de creație a creierului omenesc, în lumea creației literare. Dacă e dat în principiu creierului să accepte lumea nu ca pe o carte sau poveste morală despre adevăr, ci ca pe o realitate în sine, ultima realitate a spiritului și a adevărului, mai putem oare să afirmăm despre lume că este desăvârșită sau nedesăvârșită? Aceasta e întrebarea.

Numai după asemănarea cu o carte lumea este realitate, nu după spiritul și adevărul său. Spiritul e mai înalt decât cuvântul, însă, trebuie să ne întrebăm cu respectul cuvenit: cum se va exprima pe sine spiritul, dacă nu prin cuvânt?

E de preferat să ne punem viața în versuri, în marea vieții poezie ce-i făcută să pună întrebări (spirituale), nu să dea răspunsuri. De exemplu, versetele biblice și psalmii au darul de a încânta neuronii creierului omenesc. Înlesnesc până la sublimul înaltei simțiri, în inimă, sublimul Cuvântului – pe căi intrinsece către Lumină și Adevăr. De aceea, nu-i de mirare de ce sunt conținute în ceea ce numim „Cântarea cărților“.

Arta beletristică înseamnă eternitate, căci frumosul poetic al literei scrise este veșnic. Pentru estetică frumosul „Paradisului“, de exemplu, stă mai ales în felul cum îl putem descrie ca oameni. Oricum, estetica are doi poli: frumosul unora, frumosul altora. În timp ce zeitățile Efemerului poartă la mână ceasuri electronice, poezii, acești încoronati ai universului, mai încântă gândirea cu clepsidra. Cine citește barem o strofă din poezia de dragoste a lumii, arde ca opaițul muzei în

semiobscuritatea unei înserări. Nervul optic trasează mai clar pe retină chipul persoanei iubite și scrutează – cale de o sărutare – drumul spre zâmbetul de duioșie rătăcită al acesteia. Astăzi trăim timpuri pentru vicleana „poetizare“ a gândului în fața eternului. „Poetul“ Cain își desființează în fiecare zi fratele, căci fiecare zi îl renaște ca epigon. Cuvintele cuprinse în actul lecturii sunt și ele lucruri, sunt dovezi și, totodată, sunt – prin percepție – conexiuni neuronale de moment. Înțelepciunea nu poate fi prețuită cu nici una din comorile minții, dar trebuie mereu să fie hrănită prin achiziții ale cunoașterii.

De la început, se cuvine să ne punem întrebarea dacă literatura ucraineană din țara noastră a beneficiat de un trecut specific numit tradiție, în materie. Câțiva scriitori mai vârstnici pot fi socotiți corifeii. Îi amintim cu admirație și recunoștință: Dionisie Oneșciuc, Gheorghe Racoccea, Gavrilă Clempuș (ce nume poetic!), Nicolae Koțar și alții, în paginile „Novyi vik“, dintr-un bun început un ziar al etniei. Aici a debutat majoritatea scriitorilor ucraineni de la noi din țară. Acest ziar poartă pecetea germinativă a unei pepiniere pentru afirmarea tinerelor talente atunci ca și acum. În același sălaș editorial, aici, în afară de creații proprii, au văzut lumina tiparului și traduceri îndrăznețe din poezia română clasică și contemporană – lucru deopotrivă de îmbucurător: de la Mihai Eminescu și George Coșbuc, de la Tudor Arghezi și Victor Eftimiu, Zaharia Stancu și Eugen Jebeleanu, Mihai Beniuc și Victor Tulbure etc.

Pe de altă parte, vrednica de pomenire „Editură pentru Literatură“ a promovat o serie de autori talentați, publicându-le cărțile sau contribuțiile la alcătuirea unor reușite antologii. Un succes în acest sens l-a avut una dintre primele cărți de literatură ucraineană apărute la noi în țară, venind vorba de interesanta culegere de poezii în limba română: „Credință, iubire, rațiune“ a lui Gheorghe Racoccea. Și o întreagă listă de alte cărți a urmat – facem cuvenita pomenire: „Po novomu šleachu“ (Pe drumul cel

nou) de Ivan Fedco, anul apariției 1960; „Tvite zemlea skarbamy (Versuri) de Oxana Melniciuc, anul apariției 1960; „U prați, u pisni, v liubovi“ (În muncă, în cânt, în iubire) de Iuri Pauliș, anul apariției 1961; „Slavliu jytea“ (Slăvesc viața) de Oxana Melniciuc, anul apariției 1962; „Moi ridni Batkivșcini spivaiu“ (Cânt patria mea dragă) de Gavrilă Clempuș, anul apariției 1963; „Serpen“ (August) culegere antologică, anul apariției 1964; „Koleso“ (Roata) de Gruia Stelian Iațentiuc, anul apariției 1964; „Polyn i med“ (Pelin și miere) de Dionisie Oneșciuc, anul apariției 1965 și în fine „Liryčini struny“ (Strune lirice), culegere antologică, anul apariției 1968.

Spre sfârșit de an calendaristic 1969, ia ființă în București Editura Kriterion, creându-se, astfel, condiții favorizante pentru optimizarea schimbului de valori spirituale între poporul român și naționalitățile conlocuitoare. Roadele n-au întârziat să apară. Au apărut o serie de volume colective sau de un singur autor. Ele reprezintă tezaurul cu care literatura ucraineană din patria noastră se poate mândri. Amintim câteva din aceste volume apărute: „Rozkolote nebo“ (Cer despăcat) de Stepan Tcaciuc; „Na samoti“ (În singurătate) de Maria Balan; „Nadra“ (Străfunduri) de Gruia Stelian; „Kraplea v mori“ (O picătură în mare) de Ivan Nepohoda; „Intermezzo“ de Mihai Mihailiuc; „Na miseacynych perechresteach“ (La răscrucele lunii) de Orest Masichevici; „Okrylenyi ceas“ (Timp înaripat), culegere antologică.

Mă apropiu de sfârșitul acestor consemnări pentru revista noastră de suflet „Curierul ucrainean“. Ies în curtea casei mele să trag în mine câteva respirații cu aer bine oxigenat. Creierul meu se bucură. Observ cu acuratețe că gerul nu mai are „reflectoare“, motiv pentru care, trist, pe scena din ogradă joacă omul de zăpadă. În schimb, eu îmi joc bucuros buna intenție de a redescoperi viabilitatea adevărului că literatura ucraineană din țara noastră are adânci substraturi, cu care-și trage esența ofertei de a dăruii cititorilor opere valoroase, cărți inspirate din pasiunea fiecăruia de a-și trăi realitățile fiecărei zile ce vine de la Dumnezeu. Mărturie stă propria-mi bibliotecă. Și nu sunt singurul. Ca mulți dintre voi trăiesc convingerea că „zăpezile lecturilor de altădată“ mai dănuie printre întrebările și răspunsurile etniei noastre.

Mihai MATEICIUC

Gânduri pentru mama

Într-un muzeu de orologie universală ceasul în care ne nasc mamele noastre este un ceas dinainte hotărât.

A fi recunoscător (mamei) este un verb folosit în gramatica recunoștinței. Toți trebuie să învățăm cum să îl caligrafiam cu sufletul, de parcă ne-am naște în momentul acela.

Dacă bătrânețea se cuibărește în părul unei mame, înțelepciunea minții ei este capabilă să rodească de „n“ ori într-un an.

Fuge an și veac. Creierul mamei poate devansa Timpul. Ia clipa cu bineșorul, o conduce și o fixează în banca memoriei, ca pe o elevă ascultătoare la ora de predare a limbii materne. Către sfârșitul orei, mai are timp să le povestească nepoților câte ceva despre „viitorul al doilea“.

Spiritul universal al cuvântului MAMA este (în noi) căutătorul Căării Împărăției pe care oricând ne putem întoarce și de unde ne putem privi propriul suflet de copil, scăldat (botezat) în forța luminoasă care vine de sus.

„Cunoaște-te pe tine însuși!“ astfel suntem sfătuiți, în speranța că vom afla cât mai multe particularități ascunse, roade ale spiritului jertfelniciei creșterii de copii, susținut de menirea mamei și sădit în noi.

Când greșim în fața unei mame și ne cerem iertare facem dovadă în fața inimii și propriului nostru creier, că avem o bună condiție spirituală, care înlesnește Iubirii să ne ierte greșeala și să fim izbăviți de păcatul acela.

E mai neîmplinit visul cu ochii deschiși decât visul din somnul unui copil legănat de propria-i mamă.

Întruparea dezvoltării copilului se naște în creierul copilului, probabil, sub forma unei pagini albe de completat în Caietul de sarcini al „Tainei copilăriei“. Prima însemnare? Poate fi precum o picătură de rouă în bătaia

Luminii; doar cu puțin soare în privirile părinților iradiază.

Dreapta apreciere despre rolul mamelor în societatea umană e simplă (creștinește). Strâmba judecată e complicată.

Infinitul creierului mic al unui copil, cu judecățile lui, își caută adăpost (funcțional) în Infinitul creierului mare al mamei sale.

Așa-zisele gânduri năstrușnice par niște duhuri neuronal bizare venite să vadă ce se mai întâmplă în lumea misterioasă a copilăriei. Noroc că creierele copiilor, prompt supervizate de părinți, suferă totdeauna buna schimbare.

Interdicție admisibilă, totuși, practic imposibilă: „Copii, nu călcați pe nervii mamei!“

Întrecând ca mărime Universul, următoarea dimensiune nu poate fi decât Iubirea sădită de mamă în copilul ei.

Ruga unei mame iubitoare de natură: „Leandrule, copac, dulce copac, împrumută-i copilului meu numele tău!“

Există în lume o țară fără copii. Se situează geografic în Colțul Sfânt al Greciei și al Ortodoxiei: Muntele Athos.

Întâiul triumf al pruncului, după „bezna“ din lichidul amniotic al placentei materne, este surâsul.

În plin secol al vitezei, fapta bună a nașterii de copii (creșterea natalității) ar trebui să se grăbească, să se ridice (numericeste) potrivit poruncii Domnului; să ajungă la El.

Și bărbații nasc... Nasc suspiciuni înainte de termen, până ce ADN-ul are ultimul cuvânt, la Tribunal.

Unei Fecioare i s-a arătat Arhanghelul Dragostei care i-a propus să-i fie logodnică Duhului Sfânt. Cunoscând în Adevăr ce înseamnă cu adevărat Iubirea, acceptul Fecioarei Maria a fost urmat de primul ei născut: Dumnezeu-omul.

Mihai MATEICIUC

Dragă doamnă pentru tine...

Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Botoșani, reprezentată de domnul profesor Semciuc Victor a organizat, avându-l alături pe domnul director al Școlii Gimnaziale Nr. 1 din Cândești, un moment în care doamnele au avut parte de flori, de momente artistice și de gânduri de bine cu ocazia „Zilei Internaționale a Femeii 2019“.

Evenimentul s-a desfășurat cu participarea cadrelor didactice care predau la școlile gimnaziale în care se studiază limba ucraineană, cu doamne din comunitatea locală care și-au adus contribuția prin diverse forme la promovarea culturii, folclorului și spiritului ucrainean, cu elevi ce au reprezentat etnia noastră și s-au întors cu premii de la diverse concursuri județene și naționale și, nu în ultimul rând, cu participarea domnului instructor

care se ocupă de copilașii ce studiază diverse instrumente muzicale.

Momentul artistic al copiilor a fost emoționant, cântecele și versurile dedicate simbolului vietii, mamei, au emoționat participanții până la lacrimi. Jocul de rol al personajelor a reușit să smulgă, mai apoi, câteva zâmbete de apreciere și multe aplauze.

Domnul Vasile Scutelnicu ne-a încântat cu interpretări originale, iar doamna învățătoare Ivaniciuc Olimpia a prezentat un scurt istoric al rolului femeii de etnie ucraineană, de-a lungul vremurilor, în comunitatea locală.

Doamnelor, oriunde v-ați afla, vă mulțumim pentru ceea ce sădiți zi de zi în sufletele copiilor noștri, pentru dăruire, pentru valorile autentice transmise prin genă, prin vorbe și prin fapte și mai ales pentru „cadoul“ pe care îl dăruți comunității: Viața!

Claudia SEMCIUC

Știința și viața

ARTA MEDICATRIX

Arta Medicatrix face parte din eubiotică și este vârful piramidei eubiotice, al înțelepciunii aplicative și exprimă o stare de moment a unui grup ce atrage atenția asupra urmărilor negative, ea nu exprimă un sentiment propriu, ci gândul, simțirea, comportamentul unui individ sau al unei societăți, semnalând și oprind decăderea omului, indicând unde este adevărul și minciuna.

Această artă este educativă, prin comparația a trei elemente de bază la nivel energo-psiho-fizic-quantum, concură prin decizia arbitrară a individului, totul depinzând de cultura sa acumulată.

Indiferent de rezultat, pe termen scurt sau mai lung, persoana în cauză va influența comportamentul său printr-o gândire aplicativă pozitivă, dar și grupul social în care trăiește, evolutiv benefic.

Elementele ce concură la formarea unei idei aplicative, prin această artă, sunt mereu asociative a două elemente prin:

- ✓ grafica,
- ✓ pictura;
- ✓ fotografia;
- ✓ versuri;
- ✓ sculptură;

- ✓ teorii scurte aplicative.

Toate aceste elemente sunt asociativ-indicative cuprinzând realul impresionist comparativ, dar în mod obligatoriu sunt creație proprie și nu pot fi copiate.

EUBIOTICA - POEZIA

De exemplu: nu se admite o fotografie pe care să fie scrisă o teorie scrisă de altă persoană, totul trebuie să fie original prin creație proprie.

Medicatrixul:

- ✓ este un formator al Ego-ului;
- ✓ este un stabilizator al Eu-lui;
- ✓ este un creator al prezentului și al viitorului respectând trecutul înțelept;
- ✓ este un modelator integral personal;
- ✓ reduce formarea miasmelor negative, deoarece eubiotica este primul remediu uman;
- ✓ induce comparativ realitatea și adevărul;
- ✓ ferește persoana ca pe viitor să greșească;
- ✓ aduce bunăstare prin comportament propriu atunci când aplică principiile eubiotice;
- ✓ deschide și cuprinde noi viziuni pozitive comparându-le cu vechile filosofii;
- ✓ induce respectul față de persoana proprie, dar mult mai mult față de om și mediul înconjurător;
- ✓ spune adevărul;

- ✓ combate minciuna;
- ✓ purifică energetic persoana;
- ✓ face o punte între trecut, prezent și viitor;
- ✓ asigură o stabilitate emoțională;
- ✓ reasigură speranța individuală și socială;
- ✓ dezvoltă destinul uman;
- ✓ asigură pe viitor un comportament înțelept;
- ✓ obligă persoana sau grupul social la o reflexie constructivă;
- ✓ ajută, explică, nuanțează, obligă pozitiv omul spre o erudiție a înțelepciunii aplicative;
- ✓ educă omul întru umanitate;
- ✓ face coeziunea între vechi și nou, impunând cuvântul „respect“ în toate aspectele vieții;
- ✓ îmbină frumosul cu utilul;
- ✓ creator spiritual combativ pașnic;
- ✓ dezvoltă percepția celor 7 simțuri alimentare reflexo-reflexive ale omului la toate nivelurile;
- ✓ luptă pentru pace.

Arta Medicatrix are la bază principii clare de formare care trebuie respectate printr-un triunghi echilateral și înfruntând mereu prin trecerea a doi piloni semnificativi, foarte fragili, dar impunători cu duritate în timp și spațiu, totul având un singur obiectiv la orizont: Omul.

Jordan DANILENCU

Discursul Președintelui Ucrainei rostit în cadrul dezbaterilor Adunării Generale a ONU în problema „Situația în teritoriile temporar ocupate ale Ucrainei“

Doamnă Președintă,
Înălțimile voastre,
Doamnelor și domnilor,

Aș vrea să încep discursul cu cuvinte de profundă recunoștință față de președintele Adunării Generale a ONU, doamna Maria Fernanda Espinosa Garcés pentru faptul că domnia sa conduce în mod eficient activitatea celui mai reprezentativ și important organ al ONU de elaborare a hotărârilor politice.

Astăzi, se împlinesc 5 ani de la începutul agresiunii militare străine împotriva țării mele, Ucraina.

Vreau să-mi exprim profunde mulțumiri Adunării Generale a ONU care, de-a lungul tuturor acestor ani, s-a situat pe poziția de sprijinire a Ucrainei în lupta ei împotriva agresiunii și ocupației.

Cu 5 ani în urmă, o sută de vieți nevinovate nu numai ale ucrainenilor, ci și ale bielorușilor, armenilor, evreilor și ale altora au fost jertfite pentru independența, demnitatea și libertatea Ucrainei.

Atunci când la Kiev a pierit Sotnia celestă și Adunarea Generală a ONU a adoptat rezoluția prin care susținea integritatea teritorială și suveranitatea Ucrainei pentru care au votat o sută de state, acest demers nu a fost doar unul simbolic, ci și corect.

Adunarea și-a reconfirmat rolul important în ceea ce privește examinarea problemelor legate de menținerea păcii și securității internaționale.

În fiecare an, cu prilejul participării mele la dezbaterile politice generale ale Adunării Generale, am simțit cât de ridicat este nivelul compasiunii față de poporul ucrainean.

Compașiune dublată de pași practici așa cum a fost adoptarea de urgență, în martie 2014, de către Adunarea Generală a rezoluției care confirma suveranitatea Ucrainei în limitele frontierelor recunoscute pe plan internațional. Aceasta a fost o reacție oportună la încercările ilegale ale Rusiei de a retrasa granițe în Europa prin anexarea ilegală a Crimeei.

De asemenea, trei ani de-a rândul, Adunarea Generală a adoptat rezoluția cu privire la starea drepturilor omului în Crimeea și la Sevastopol.

Chiar dacă multora le este greu să creadă, această rezoluție recunoaște că Rusia, membru permanent al Consiliului de Securitate a ONU, este țară ocupantă.

Așa s-a întâmplat și atunci când, cu doar câteva luni în urmă, Adunarea Generală a susținut apelul Ucrainei și a adoptat rezoluția prin care condamnă militarizarea Crimeei, a Mării Negre și Mării Azov.

Sunt recunoscător pentru faptul că Adunarea menține acest nivel ridicat al atenției față de Ucraina și față de regiunea noastră în care Rusia se comportă tot mai agresiv atât pe uscat, cât și pe mare.

Capacitatea ONU de a reacționa în mod adecvat la această provocare va avea, desigur, o influență directă asupra viitorului ordinii internaționale bazate pe reguli.

Examinarea de astăzi a punctului „Situația în teritoriile ocupate“ de pe ordinea de zi este o dovadă clară că aceasta este gata să rezolve actualele probleme urgente.

Doamnă Președintă,

Chiar în această zi a anului 2014, Rusia a declanșat invazia militară mascată în Ucraina încălcând astfel normele și principiile Statutului ONU.

În același an, la 3 martie, în acest război a căzut prima victimă, tânărul Reșat Ametov. El a declanșat singur o acțiune de protest pașnică, dar rușii l-au reținut, l-au torturat și l-au omorât. Cauza morții – rănirea la ochi cu un cuțit.

Acesta a fost doar începutul ororilor petrecute în Crimeea ocupată de Rusia. Gândiți-vă numai la faptul că, de 5 ani, poporul Ucrainei trăiește în condițiile celui mai lung conflict fierbinte din istoria modernă a Europei.

Rusia a declanșat război împotriva vecinului său pe care îl numește „frate“ și nu dă semne că ar avea intenția să se oprească.

Aproape în fiecare zi, noi pierdem cei mai buni fii și fiice, motiv pentru care inima mea sângerează mereu. Acest lucru nu îl voi putea accepta niciodată.

La început, Rusia a ocupat Crimeea, apoi a transformat Donbasul într-un câmp de luptă și, mai departe, și-a extins agresiunea în Marea Neagră și Azov, precum și în Strâmtoarea Kerchi. În urma acestui fapt, 44 de mii de km sau 7% din teritoriul Ucrainei, inclusiv Crimeea și raioanele estice ale regiunilor Donețk și Luhansk, sunt acum ocupate.

Agresiunea armată a Rusiei a luat viețile unui număr de 13 mii de persoane, iar peste 28 de mii au fost rănite. Această cifră cuprinde și pe cei 298 de pasageri ai cursei MH 17 care a fost doborâtă, în iulie 2014, de militarii ruși cu sistemul de rachete BUK.

Peste 1,8 milioane de locuitori ai Crimeei și Donbasului au fost obligați să-și părăsească căminele în urma agresiunii și ocupației ruse.

Viața odinioară pașnică a acestor oameni s-a transformat într-un calvar marcat de spaimă și teroare.

Anul trecut, în noiembrie, forțele maritime militare ruse au efectuat un atac direct, brutal și neprovocat asupra navelor militare ucrainene în apele internaționale ale Mării Negre.

Aceste acte ale Rusiei se înscriu pe deplin în ceea ce rezoluția Adunării Generale a ONU din 1974 definește ca agresiune.

În urma acestora, navele ucrainene au fost avariate și sechestrare, iar cei 24 de membri ai echipajelor luați prizonieri și ținuți ilegal în Rusia.

Vreau să subliniez: ei nu sunt criminali; ei trebuie să fie tratați ca prizonieri de război conform normelor Convenției de la Geneva.

Dar Rusia nu aude numeroasele apeluri privind eliberarea imediată și fără condiții prealabile a marinarilor reținuți. Nu aude apelul din rezoluția adoptată anul trecut în decembrie de către Adunarea Generală.

Astăzi, am adus apelul adresat secretarului ONU prin care se cere exercitarea presiunilor asupra Moscovei pentru eliberarea marinarilor ucraineni.

În afară de aceasta, Rusia duce un război propagandistic fără precedent asupra Ucrainei, război care a început, practic, înainte să piară primele victime ale Maidanului din Kiev.

În fiecare zi, fără pauză de sărbători sau de sfârșit de săptămână, toate canalele principale TV ale Rusiei transmit râuri de minciună și de știri false despre Ucraina.

Numărul total al forțelor armate ruse desfășurate de-a lungul frontierei ruso-ucrainene este de peste 87.000 de militari.

Doamnă Președintă,

Aș vrea să vă atrag atenția asupra situației privind drepturile omului în teritoriile Ucrainei ocupate de Rusia. Oamenii, cetățenii noștri suferă în fiecare zi din cauza agresiunii ruse.

Omoruri, torturi, persecuții, violuri, abuzuri și arestări, dispariții și persecuții împotriva jurnaliștilor, oamenilor legii, lucrătorilor în social media, bloggerilor sunt realități cotidiene pentru locuitorii din teritoriile ocupate.

Oamenii trăiesc cu frică de a nu fi catalogați teroriști

sau spioni ucraineni riscând astfel să fie aruncați în spațiile granițelor sau să dispară fără urmă.

Administrațiile de ocupație au introdus o practică odioasă de a obține, prin tortură, declarații despre fapte care nu au fost comise, în cazul urmăririi penale pe motive politice.

Libertatea credinței este și ea în pericol.

Comisia de monitorizare a ONU pentru drepturile omului invitată de Guvernul Ucrainei continuă să furnizeze știri despre creșterea numărului de încălcări ale drepturilor omului și de abuzuri în teritoriile temporar ocupate.

Îndeplinirea eficientă a mandatului acestei comisii se complică din cauza refuzului constant al Rusiei de a asigura accesul observatorilor ONU în Crimeea ocupată și în unele zone ale regiunilor Donețk și Luhansk.

Doamnă Președintă,

Ucraina este o națiune pașnică, fără planuri de expansiune și fără pretenții teritoriale.

Noi nu am revendicat nici un centimetru din suveranitatea și integritatea teritorială a Rusiei.

Respectul total față de Statutul ONU și Principiile de la Helsinki ale OSCE au constituit baza politicii noastre externe din momentul obținerii independenței.

Mai mult decât atât, aș vrea să vă atrag atenția asupra evenimentelor din decembrie 1994 de la Budapesta când Ucraina a renunțat la al treilea arsenal nuclear din lume în schimbul garanțiilor de securitate.

Ca răspuns la bunăvoința noastră, în 2014, Federația Rusă, una dintre semnatarele Memorandumului de la Budapesta, ne-a înfipt cuțitul în spate.

Prin această agresiune militară împotriva Ucrainei, Rusia a încălcat toate normele de bază și principiile de drept internațional posibil, inclusiv Statutul ONU, care însărcinează membrii Consiliului de Securitate să mențină pacea și securitatea internațională și nu să declanșeze conflicte în întreaga lume.

Ce măsuri poate să ia comunitatea internațională împotriva Rusiei?

În 1939, de exemplu, din cauza comportamentului său agresiv, Moscova a fost exclusă din Liga Națiunilor, o măsură corectă și justificată.

Poate că a venit timpul ca Rusia să fie pusă la punct, începând cu retragerea dreptului de veto măcar când este vorba de problema agresiunii ei împotriva Ucrainei.

Încă în luna martie 2015, am solicitat Consiliului de Securitate al ONU să desfășoare pe teritoriul Ucrainei operațiunea de menținere a păcii sub egida ONU, inițiativă blocată de Federația Rusă.

Ce am primit ca răspuns? Nimic. Agresiunea continuă pentru că Rusia nu este interesată de reglementarea conflictului. Ei nu îi pasă de Donbas și Crimeea. Ea are nevoie de toată Ucraina pentru a reface URSS în altă versiune.

Doamnă Președintă,

Privind la cei 5 ani care au trecut, vreau să vă asigur din nou că reglementarea pașnică a acestui conflict internațional nu are altă alternativă.

Fac apel la Rusia ca parte a conflictului, să-și îndeplinească obligațiile din Acordurile de la Minsk.

Adresez Adunării rugămintea să ne susțină, să ne fie alături în combaterea ambițiilor imperiale ale Kremlinului.

Numai împreună vom putea obliga Rusia, stat ocupant și agresor, să-și asume responsabilitatea și să oprească acțiunile sale agresive.

Vă mulțumesc!

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape